

Institutul de
Politici Publice

Anatol GREMALSCHI
Ion JIGĂU
Vasile CANTARJI

ETICA ȘI INTEGRITATEA ACADEMICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Plățile informale în școli

Studiu sociologic

Institutul de
Politici Publice

Anatol GREMALSCHI, Ion JIGĂU, Vasile CANTARJI

ETICA ȘI INTEGRITATEA ACADEMICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Plățile informale în școli

Studiu sociologic

Chișinău 2018

Această lucrare este publicată în cadrul Proiectului „Consolidarea colectivităților școlare: creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației. 2018”, implementat de Institutul de Politici Publice în cadrul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova, cu susținerea financiară a Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă.

Autori:

Anatol Gremalschi

Ion Jigău

Vasile Cantarji

Datele și constatările studiului reflectă opinia celor intervievați, interpretările și concluziile autorilor și nu reflectă în mod neapărat poziția Institutului de Politici Publice, a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă și a Fundației Soros-Moldova.

Mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit în efectuarea studiului și, nu în ultimul rând, respondenților, care ne-au acordat timp și ne-au oferit informații.

CUPRINS

1. Scopul și obiectivele studiului	5
2. Metodologia cercetării	7
3. Un instantaneu al fenomenului de plăți informale în școli	8
4. Cheltuielile pentru educație	13
4.1. Care sunt cheltuielile medii pe lună ale gospodăriei dvs.?	13
4.2. Estimați, va rog, cât cheltuiți timp de un an școlar pentru studiile copiilor, inclusiv cheltuielile pentru rechizite și îmbrăcăminte (uniformă, costum sportiv) cerute în cadrul școlii	14
4.3. A câta parte din aceste cheltuieli revine plăților suplimentare pentru școală (fundație, cadouri pentru cadrele didactice, reparație și alte lucruri pentru care colectați bani)?	15
4.4. Cât cheltuiți lunar pe copil pentru plăți suplimentare la școală?	16
4.5. Cum credeți, ce sumă suplimentară anuală medie pe copil este cheltuită de o familie pentru școală?	17
5. Mărimea plăților informale	18
5.1. Taxa de înregistrare la instituție	18
5.2. Reparații	19
5.3. Procurarea de bunuri pentru școală	20
5.4. Suplinirea salariului cadrelor didactice	21
5.5. Ore suplimentare	22
5.6. Cadouri pentru profesori	23
6. Frecvența plăților informale	24
6.1. La școală, cât de des se așteaptă sau se solicită să faceți plăți suplimentare?	24
6.2. Cât de des, la școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice pentru:	
A) acordarea unor studii mai bune copiilor lor?	25
B) primirea de către copiii lor a unor note mai bune?	26
7. Solicitanții de plăți informale	27
7.1. În școală, cine, cel mai des, vă solicită plăți informale?	27
7.2. În școală, cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru:	
A) lecții particulare?	28
B) cadouri cadrelor didactice?	29

C) lecții suplimentare (în grup)?	30
D) o notă bună?	31
E) examene?	32
F) primirea diplomei?	33
G) comitetul părintesc?	34
H) activități extracurriculare (cercuri pe interese, grupe sportive)?	35
7.3. Cât de des cadrele didactice din școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți plăți suplimentare pentru a-și mări veniturile?	36
7.4. Cât de des școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți plăți suplimentare pentru procurarea rechizitelor și îmbunătățirea încăperilor?	37
7.5. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., comitetele de părinți așteaptă de la părinți plăți suplimentare, în general, pentru a îmbunătăți condițiile din școală?	38
7.6. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice în mod benevol?	39
8. Motivele ce determină părinții să facă plăți informale	40
8.1. Care sunt principalele motive care vă determină să plătiți pentru fundația școlii, fondul clasei/asociației de părinți a clasei?	40
8.2. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., plățile suplimentare de la părinți sunt necesare pentru ca elevii să-și poată face cu succes studiile?	43
8.3. În ce măsură sunteți de acord că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală?	44
9. Povara plăților suplimentare	45
9.1. Ce reprezintă pentru familia dvs. plățile suplimentare?	45
9.2. Dacă ar depinde doar de dvs. personal, considerând situația reală din sistemul de învățământ, pentru care dintre următoarele variante ați opta?	46
10. Dinamica răspunsurilor la întrebările referitoare la plățile informale în învățământul general	48
Informație generală despre Institutul de Politici Publice	55
Informație generală despre Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA	56

1. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Pe parcursul anilor 2017-2018, Institutul de Politici Publice, cu suportul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova, implementează Proiectul „Consolidarea colectivităților școlare: creșterea rolului părinților și comunităților în guvernarea educației”, ce are drept scop democratizarea vieții școlare și creșterea culturii participării părinților în viața școlii. Unul dintre obiectivele prioritare ale acestui proiect constă în mobilizarea opiniei publice în favoarea extinderii accesului, incluziunii și echității, în favoarea afirmării meritocrației, eticii și integrității academice.

Este cunoscut faptul că societățile aflate în tranziție, așa cum este societatea din Republica Moldova, sunt vulnerabile la pericolul corupției, acest flagel afectând într-o măsură mai mare sau mai mică și sistemul de învățământ. Însă, spre deosebire de celelalte sectoare ale vieții socioeconomice, în cazul învățământului afirmarea valorilor unei societăți democratice este supusă nu doar pericolelor unei corupții „clasice”, cum ar fi fraudarea licitațiilor de bunuri și servicii, favorizarea anumitor companii, recrutarea și promovarea angajaților pe bază de nepotism și cumetism, ci și pericolelor corupției „academice”, ce constă în favorizarea contra plată a anumitor copii, cumpărarea notelor, fraudarea examenelor, inflația de diplome, acordarea de titluri academice nemeritate etc.

Indiscutabil, afirmarea meritocrației, eticii și integrității academice necesită atât schimbări la nivel de sistem – perfecționarea cadrului normativ-juridic, crearea mecanismelor de depistare și de prevenire a cazurilor de corupție academică –, cât și schimbări de mentalitate și de comportament.

Schimbările la nivel de sistem și instituții sunt vizibile: noul Cod al educației, intrat în vigoare la sfârșitul anului 2014, conține prevederi explicite referitoare la integritatea academică și la comportamentul etic, cerute atât de la cadrele didactice și manageriale, cât și de la părinți; Codul de etică al cadrelor didactice, intrat în vigoare în anul 2015, înaintea cerințe concrete față de cadrele didactice și manageriale privind interacțiunea cu copiii și părinții anume prin prisma asigurării drepturilor copiilor și părinților, a incluziunii, a echității, a meritocrației și a accesului universal la studii.

Au fost urmate aceste schimbări la nivel de sistem de schimbări la nivel de mentalitate și de comportament? Au devenit cadrele didactice și manageriale imune și intolerante față de fenomenele de corupție academică, de nerespectare a eticii și integrității academice? Se mai atestă în rândul părinților tendințe de a substitui propria participare la viața școlii prin efectuarea unor plăți, formale sau informale, legale sau la limita legalității, din propria inițiativă sau solicitate de școli?

Scopul studiului

Analiza fenomenului plăților formale și informale achitate de către părinți în instituțiile de învățământ general și a impactului noului cadru normativ-juridic din domeniul educației asupra fenomenului în cauză.

Obiectivele studiului

- Identificarea structurii, tipurilor, mărimii și destinației plăților formale și informale efectuate de către părinți în cadrul școlii.
- Precizarea cauzelor și a motivelor de care sunt conduși părinții în efectuarea plăților formale și informale în folosul școlii, al cadrelor didactice și/sau cadrelor de conducere.

2. METODOLOGIA CERCETĂRII

Studiul sociologic a cuprins un sondaj de opinie realizat în rândul părinților ai căror copii învață în școli primare, gimnazii sau licee.

Universul studiului

Populația adultă (18 ani și peste), cu statut de îngrijitor al cel puțin unui copil care frecventează o instituție de învățământ primar, gimnazial sau liceal. În sondaj a fost inclus tot teritoriul Republicii Moldova, cu excepția regiunii din stânga Nistrului. Selectarea părinților/îngrijitorilor s-a făcut prin intermediul rutei aleatoare și prin screening (selectarea gospodăriilor cu copii de vârstă școlară), evitându-se astfel conexiunile cu instituțiile de învățământ pentru a se asigura confidențialitatea interviurilor, în vederea obținerii unor informații veridice.

Mărimea eșantionului

Sondajul a fost efectuat pe un eșantion de 600 de respondenți. Marja de eroare a sondajului constituie $\pm 4\%$. Sondajul este reprezentativ la nivel național.

Strategia de eșantionare

Cercetarea s-a efectuat pe un eșantion stratificat, probabilistic, multistadial.

Criteriile de stratificare

- 13 regiuni geografice (pe baza fostelor județe).
- Mediul rezidențial.
- Mărimea localităților (2 tipuri de localități urbane și 3 tipuri de localități rurale).

Punctele de eșantionare au fost constituite din grupuri de 5 persoane intervievate. Selectarea localităților și a subiecților s-a efectuat prin procedee probabilistice. Selectarea adreselor unde s-au făcut interviurile s-a efectuat prin metoda rutei aleatoare.

Sondajul de opinie a fost efectuat în 94 de localități, numărul punctelor de eșantionare fiind de 184.

Datele au fost colectate în perioada: 15-27 iunie 2018.

Analiza datelor a fost efectuată în baza următoarelor criterii:

- limba în care a avut loc interviuarea respondentului/respondentei (română, rusă);
- mediul de reședință a respondentului/respondentei (sat, oraș);
- venitul familiei în luna mai 2018 pe cvartile: 2000 lei (25%), 4000 lei (50%), 6000 lei (75%), 30.000 lei (100%).

În ansamblu, metodologia cercetării este compatibilă cu metodologia studiului similar realizat de Institutul de Politici Publice și Compania CBS-AXA în anul 2016.

3. UN INSTANTANEU AL FENOMENULUI DE PLĂȚI INFORMALE ÎN ȘCOLI

Cheltuielile pentru educație

Pe parcursul anilor 2015-2017 cheltuielile lunare medii ale familiilor au crescut cu cca 25%: de la 3842 lei la 4797 lei. Din totalul cheltuielilor lunare, circa 13% sunt destinate educației.

Cheltuielile în cauză includ atât plățile formale (îmbrăcăminte, uniformă, costum sportiv, manuale, rechizite școlare etc.), cât și plățile informale (fundații, comitete de părinți, cadouri pentru cadrele didactice, plăți pentru note mai bune, reparații, plăți la diverse fundații și asociații din cadrul școlilor ș.a.). În ansamblu, plățile informale constituie circa 20% din totalul cheltuielilor pentru educație ale familiilor ce au copii în instituțiile de învățământ general. Conform datelor comunicate de părinți, plățile informale ale unei familii, în valoare absolută, au crescut, pe parcursul ultimilor ani, aproape de două ori: de la 1588 de lei, în anul 2015, până la 3389 de lei, în anul 2017.

În ansamblu pe țară, pe parcursul ultimilor ani, plățile informale făcute de părinți în instituțiile de învățământ general au crescut de două ori: de la 541,5 milioane lei, în anul 2015, până la 1130,9 milioane lei, în anul 2017. Aceste plăți, în raport cu bugetul alocat învățământului general de către stat, au constituit cca 17% în anul 2017.

Fiind raportate la normativul valoric pentru un „elev ponderat” – 8771 lei în anul 2015 și 9803 lei în anul 2017, plățile informale constituie 17,9% și, respectiv, 34,6%. Cu alte cuvinte, dacă în anul 2015 plățile informale, în raport cu banii alocați de stat pentru un elev, constituiau circa $\frac{1}{5}$, în anul 2017 acest raport a crescut până la $\frac{1}{3}$, adică aproape de două ori.

Atât cheltuielile familiilor în ansamblu, cât și cheltuielile pentru educație sunt mai mari în cazul familiilor din oraș și al familiilor în care se vorbește limba rusă. Menționăm faptul că familiile în care se vorbește limba română alocă pentru plățile informale mai mult decât familiile în care se vorbește limba rusă: cca 22% și, respectiv, 16% din totalul cheltuielilor pentru educație.

În cazul familiilor cu veniturile cele mai mari, din cvartila a 4-a, ponderea cheltuielilor pentru plățile informale în totalul de cheltuieli pentru educație este cea mai mare, de cca 25%, comparativ cu cca 17% în cazul familiilor cu cele mai mici venituri, din prima cvartilă.

În ansamblu, din compararea valorilor indicatorilor ce caracterizează cheltuielile familiilor pentru educație în anii 2015 și 2017, derivă concluzia că fenomenul de plăți informale din școli se extinde.

Mărimea plăților informale

Principalele plăți informale făcute de părinți sunt taxa de înregistrare (cca 227 de lei anual per elev); reparații (107 lei); procurarea de bunuri pentru școală (74 lei); suplinirea salariului cadrelor didactice (2,4 lei); ore suplimentare (273 de lei); cadouri pentru profesori (88 de lei). De asemenea, părinții afirmă că ei fac și plăți în diverse fonduri – al clasei, al asociației de părinți, al comitetului de părinți ș.a., însă majoritatea respondenților nu au fost în stare să precizeze destinația și recipienții plăților făcute de ei.

Comparativ cu localitățile rurale, plățile informale din orașe sunt de 2-3 ori mai mari. În cazul familiilor în care se vorbește limba română, plățile informale sunt cu cca 50% mai mari decât cele în cazul familiilor în care se vorbește limba rusă. Menționăm că familiile în care se vorbește limba rusă plătesc de circa două ori mai mult pentru ore suplimentare.

Comparativ cu familiile cu venituri mici, familiile cu venituri mari plătesc de circa șase ori mai mult pentru taxa de înregistrare, fapt ce denotă accesul mai ușor al copiilor în cauză la instituțiile de învățământ private sau la cele considerate de prestigiu. De asemenea, familiile cu venituri mari plătesc mai mult pentru ore suplimentare, pentru cadouri destinate cadrelor didactice. În mod indirect, putem presupune că copiii din astfel de familii sunt, într-o anumită măsură, favorizați de către cadrele didactice care beneficiază de astfel de cadouri sau predau orele suplimentare respective.

Frecvența plăților informale

În general, pe parcursul anilor 2015-2017 frecvența plăților suplimentare a rămas aproximativ aceeași, cu excepția plăților lunare, a căror frecvență a scăzut de la 29,3%, în anul 2015, până la 17,8%, în anul 2017.

Doar fiecare al cincilea părinte a declarat ca școala niciodată nu i-a solicitat plăți suplimentare, ceilalți circa 80% dintre părinți au afirmat că au fost solicitați de școală să facă plăți suplimentare fie o dată, fie de mai multe ori pe an.

Plăți suplimentare sunt solicitate mai des de la familiile în care se vorbește limba română și de la familiile care locuiesc la oraș. Mai des, plățile suplimentare sunt așteptate sau solicitate de școală de la familiile cu venituri medii, din cvartila a 2-a și a 3-a.

Solicitanții de plăți informale

Cel mai des, părinții plătesc informal din propria inițiativă (25,2% din numărul de respondenți). Propria inițiativă de a plăti informal este mai pronunțată în cazul familiilor în care se vorbește limba română, precum și al familiilor domiciliate în orașe. După venituri, propria inițiativă este mai pronunțată în cazul familiilor cu venituri mari.

Menționăm faptul că părinții plătesc din propria inițiativă în special pentru lecțiile particulare, cele mai multe cazuri de astfel de plăți înregistrându-se în cazul familiilor în care limba vorbită este rusa și al familiilor din orașe. După venituri, plățile din propria inițiativă pentru lecțiile particulare sunt cele mai frecvente în cazul familiilor cu venituri mari, din cvartila a 4-a. Evident, acest fapt aduce atingere echității și accesului universal la studii de calitate.

În cazul părinților care nu plătesc din propria inițiativă, plățile informale sunt solicitate de către cadrele didactice (11,7% dintre respondenți au afirmat acest lucru), de comitetele părinților (11,6%), de directorii de școli (2,5%).

Accentuăm faptul că în anul 2018 a crescut brusc ponderea respondenților care au declarat că ei nu știu sau că nu doresc să răspundă la întrebarea cine solicită plăți informale în școli. Astfel, dacă în anul 2016 această pondere era de doar 5,5%, în anul 2018 ea a crescut până la 33,6%. Posibil, nedorința de a răspunde se explică prin faptul că noul Cod de etică al cadrului didactic interzice colectarea de plăți informale, iar părinții care fac plăți informale nu doresc să-i expună pe angajații instituțiilor de învățământ unor eventuale sancțiuni.

Deși s-a diminuat puțin, „tradiția” de a face cadouri cadrelor didactice este una foarte răspândită. Datele sondajului arată în mod univoc că o parte semnificativă dintre părinți fac plăți informale pentru a oferi cadouri cadrelor didactice din propria inițiativă (32,2% dintre respondenți), iar alții – la solicitarea comitetului de părinți (35,7%).

Propria inițiativă este predominantă și în cazul plăților pentru o notă mai bună (17,9%) și pentru examene (18,8%). În cazul acestor fraude academice, respondenții au fost cu mult mai reticenți, cca 45% dintre ei refuzând să răspundă sau afirmând că nu cunosc astfel de lucruri.

Motivele ce determină părinții să efectueze plăți informale

O parte semnificativă dintre părinți (cca 34,3% dintre respondenți) nu au putut identifica un motiv concret, optând pentru răspunsul „plătesc toți, plătim și noi”. O altă parte semnificativă dintre părinți consideră că plățile făcute de ei îmbunătățesc condițiile din școală (28,4%). Mulți părinți consideră că plățile făcute în cadrul școlii îmbunătățesc calitatea studiilor (25,3%), extind activitățile extracurriculare (19,9%).

Prezintă interes faptul că cca 26,5% dintre părinți au indicat că efectuarea de plăți le permite să participe activ la viața școlară a propriilor copii. Astfel de răspunsuri pun în evidență necesitatea de a extinde și a diversifica activitățile de atragere a părinților în viața școlii, de a le oferi modele și exemple de bune practici. Aceste modele ar trebui să pună accentul nu pe plăți, care, dacă și sunt, trebuie să fie formale și legitime, ci pe participarea părinților la administrarea școlii, la dezvoltarea

curriculumului la decizia școlii, la desfășurarea împreună cu copiii a diverse activități extracurriculare.

Sondajul relevă și faptul că în școli persistă plăți ce contravin în mod flagrant Codului de etică al cadrului didactic, cum ar fi impunerea părinților să plătească fie de către administrația școlii (4,5%), fie de către diriginți (4,1%).

Cu regret, mai mulți părinți percep plățile ca un mijloc de a-și favoriza copiii: cadrele didactice vor acorda mai multă atenție copilului – 10,6%; copilul va avea note mai mari – 4,9%.

Unul din motivele de a face plățile solicitate la școală este teama unor eventuale consecințe negative în cazul refuzului de a plăti: marginalizarea/neglijarea copilului – 19,7%; crearea anumitor probleme copilului – 11,9%.

Remarcăm și faptul că unii părinți insistă ca toți părinții să plătească, astfel de cazuri fiind raportate de cca 12,3% dintre respondenți.

Dinamica indicatorilor ce caracterizează motivele ce determină părinții să efectueze plăți informale nu a suferit schimbări semnificative. A scăzut doar ponderea părinților „conformiști”, adică a acelor care plătesc din motivul că așa procedează și ceilalți părinți: de la 44,7%, în anul 2016, la 34,3%, în anul 2018. Nu se atestă schimbări pozitive în dinamica indicatorilor ce reflectă respectarea cerințelor Codului de etică al cadrului didactic și diminuarea cerințelor de favoritism academic, manifestate de către unii părinți.

Povara plăților suplimentare

Circa 12% dintre părinți afirmă că plățile informale reprezintă sume mari, pe care ei nu și le pot permite. O altă parte semnificativă dintre respondenți (cca 30%) declară că ei fac eforturi financiare pentru a achita acești bani.

Totodată, circa jumătate dintre respondenți nu întâmpină dificultăți la achitarea plăților informale, circa 37% dintre ei afirmând că suma în cauză este una acceptabilă pentru ei, cca 10% dintre ei – că suma în cauză nu le afectează bugetul familiei, iar cca 2% dintre respondenți – că ar fi dispuși să plătească și mai mult.

Povara financiară a plăților informale este resimțită mai des de familiile de la sate, de familiile în care se vorbește limba română și, evident, de familiile cu venituri mici și medii, din prima și a doua cvartilă.

Dacă ar fi la latitudinea lor, circa jumătate dintre părinți nu ar achita nimic, dat fiind că învățământul este gratuit. Această opinie este mai frecventă în cazul familiilor în care se vorbește limba română, al celor de la sate și al celor cu venituri mici și medii (cvartilele 1-a și a 2-a).

Circa 18% dintre respondenți afirmă că ar continua să plătească aceste sume de bani pentru a îmbunătăți condițiile de studii, iar cca 10% dintre respondenți – pentru a îmbunătăți calitatea studiilor.

Sume mai mari de bani decât cele plătite în prezent, destinate îmbunătățirii condițiilor și sporirii calității studiilor sunt dispuși să plătească cca 9% dintre respondenți.

Disponibilitatea de a plăti în continuare aceleași sume sau mai mult este mai pronunțată în cazul familiilor din orașe și al familiilor cu venituri medii și mari (cvartilele 3 și 4).

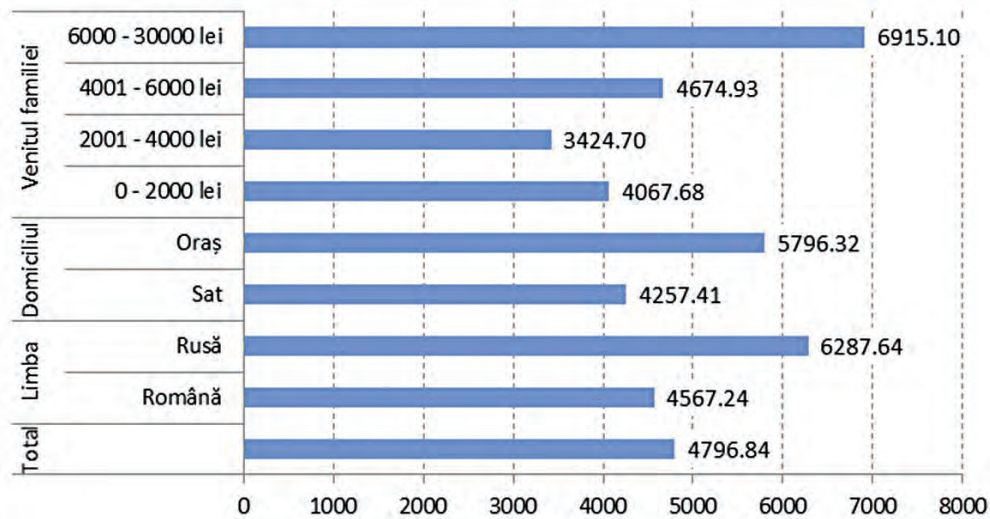
Evoluția indicatorilor ce caracterizează disponibilitatea părinților de a plăti indică o tendință frivă de reorientare a priorităților părinților de la condițiile de studii la calitatea acestora.

Concluzii

1. Intrarea în vigoare a noului Cod al educației nu a adus o diminuare semnificativă a fenomenului de plăți informale în învățământul general. Mai mult, plățile informale au crescut atât ca volum, cât și ca frecvență.
2. Ca urmare a intrării în vigoare a Codului de etică al cadrului didactic, fenomenul plăților informale a trecut în zona gri, fiecare al treilea respondent refuzând să răspundă la întrebările privind nerespectarea acestuia.
3. Creșterea plăților suplimentare este mai mare decât creșterea mijloacelor financiare alocate de stat pentru fiecare elev „ponderat”.
4. Fiecare al treilea părinte se teme că neachitarea plăților cerute de școală va avea repercusiuni negative asupra propriului copil.
5. Circa jumătate dintre părinți afirmă că plățile din școli reprezintă pentru familiile lor o povară financiară. Cealaltă jumătate declară că astfel de plăți sunt acceptabile pentru ei, unii părinți fiind gata să plătească și mai mult.
6. Fiecare al zecelea părinte percepe plățile suplimentare ca un mijloc de a atrage favoruri academice pentru propriul copil.
7. O diminuare semnificativă a fenomenului plăților informale ar putea fi asigurată prin implementarea de facto a Codului de etică al cadrului didactic, precum și prin schimbarea mentalității anumitor categorii de părinți.

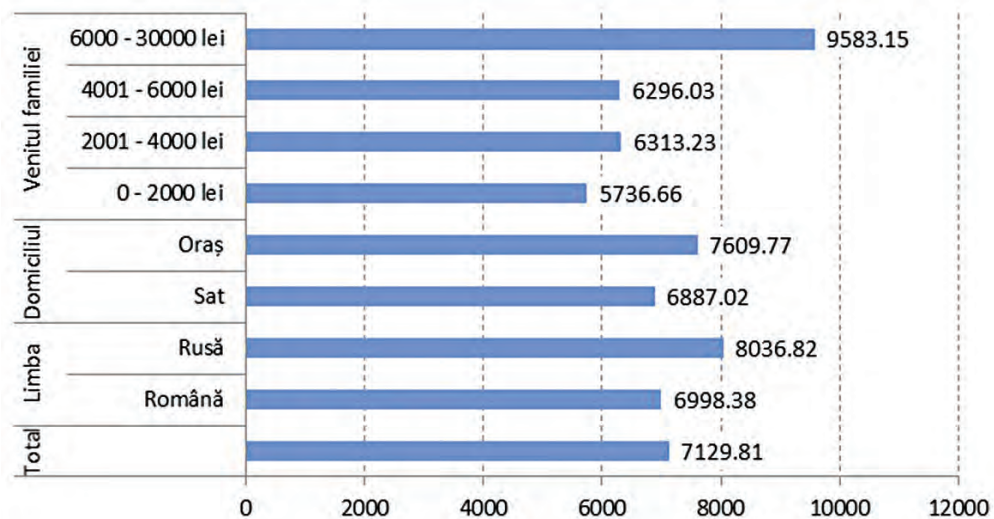
4. CHELTUIELILE PENTRU EDUCAȚIE

4.1. Care sunt cheltuielile medii pe lună ale gospodăriei dvs.?

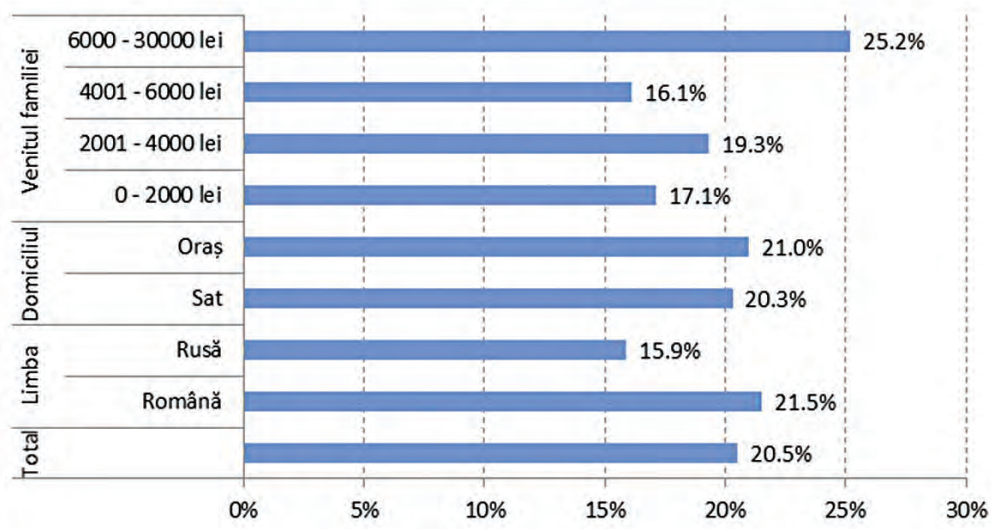
		<i>lei</i>
Total		4796.84
Limba chestionarului	Română	4567.24
	Rusă	6287.64
Domiciliul	Sat	4257.41
	Oraș	5796.32
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	4067.68
	2001 - 4000 lei	3424.70
	4001 - 6000 lei	4674.93
	6000 - 30000 lei	6915.10

4.2. Estimați, va rog, cât cheltuiți timp de un an școlar pentru studiile copiilor, inclusiv cheltuielile pentru rechizite și îmbrăcăminte (uniformă, costum sportiv) cerute în cadrul școlii.

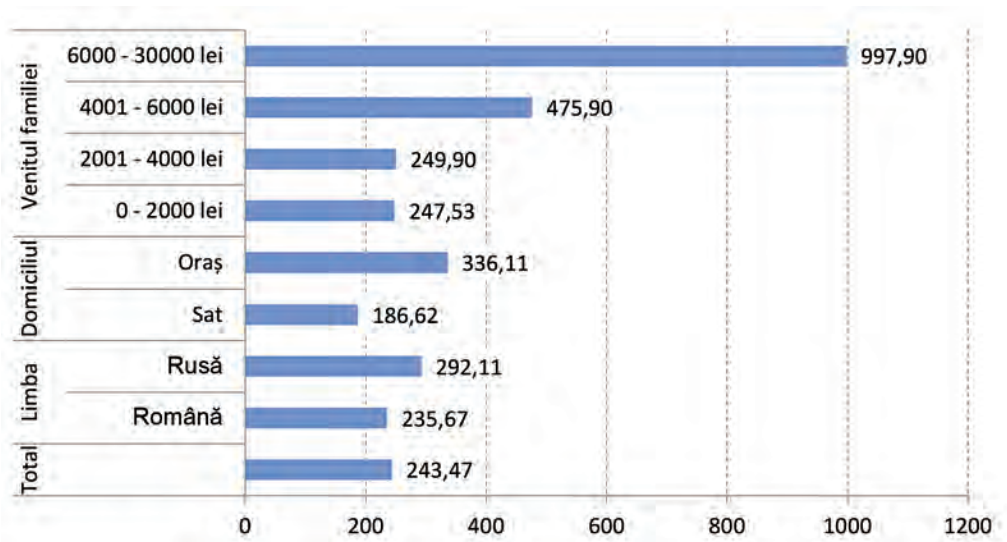
		<i>lei</i>
Total		7129.81
Limba chestionarului	Română	6998.38
	Rusă	8036.82
Domiciliul	Sat	6887.02
	Oraș	7609.77
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	5736.66
	2001 - 4000 lei	6313.23
	4001 - 6000 lei	6296.03
	6000 - 30000 lei	9583.15

4.3. A câta parte din aceste cheltuieli revine plăților suplimentare pentru școală (fundație, cadouri pentru cadrele didactice, reparație și alte lucruri pentru care colectați bani)?

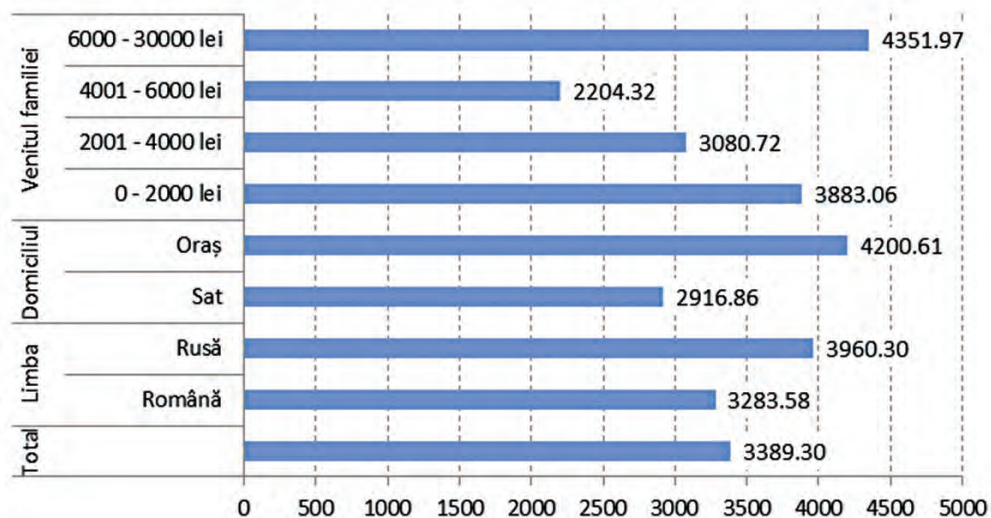
Total		20.5%
Limba chestionarului	Română	21.5%
	Rusă	15.9%
Domiciliul	Sat	20.3%
	Oraș	21.0%
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	17.1%
	2001 - 4000 lei	19.3%
	4001 - 6000 lei	16.1%
	6000 - 30000 lei	25.2%

4.4. Cât cheltuiți lunar pe copil pentru plăți suplimentare la școală?

		lei
Total		243.47
Limba chestionarului	Română	235.67
	Rusă	292.11
Domiciliul	Sat	186.62
	Oraș	336.11
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	247.53
	2001 - 4000 lei	249.90
	4001 - 6000 lei	475.90
	6000 - 30000 lei	997.90

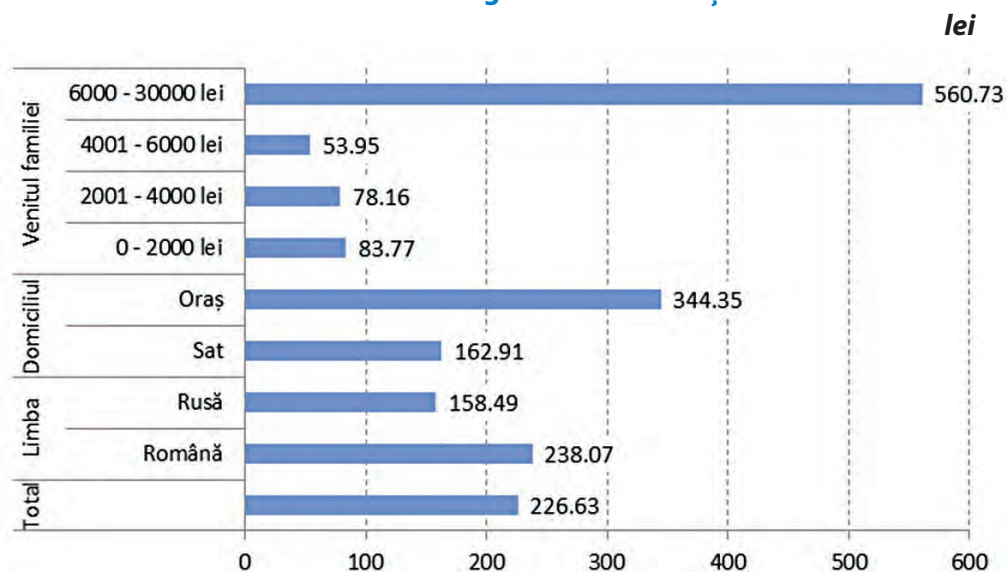
4.5. Cum credeți, ce sumă suplimentară anuală medie pe copil este cheltuită de o familie pentru școală?

		<i>lei</i>
Total		3389.3
Limba chestionarului	Română	3283.58
	Rusă	3960.30
Domiciliul	Sat	2916.86
	Oraș	4200.61
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	3883.06
	2001 - 4000 lei	3080.72
	4001 - 6000 lei	2204.32
	6000 - 30000 lei	4351.97

5. MĂRIMEA PLĂȚILOR INFORMALE

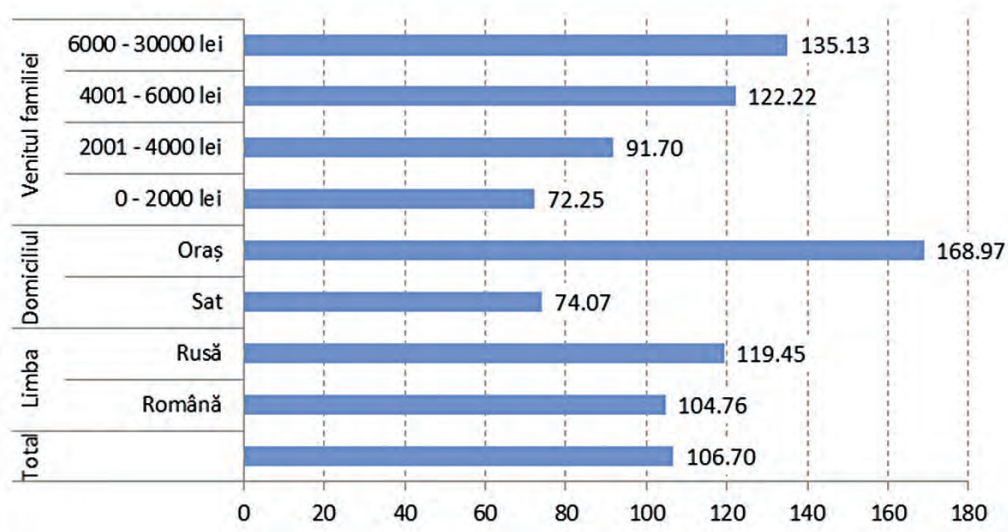
5.1. Taxa de înregistrare la instituție

		<i>lei</i>
Total		226.63
Limba chestionarului	Română	238.07
	Rusă	158.49
Domiciliul	Sat	162.91
	Oraș	344.35
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	83.77
	2001 - 4000 lei	78.16
	4001 - 6000 lei	53.95
	6000 - 30000 lei	560.73

5.2. Reparații

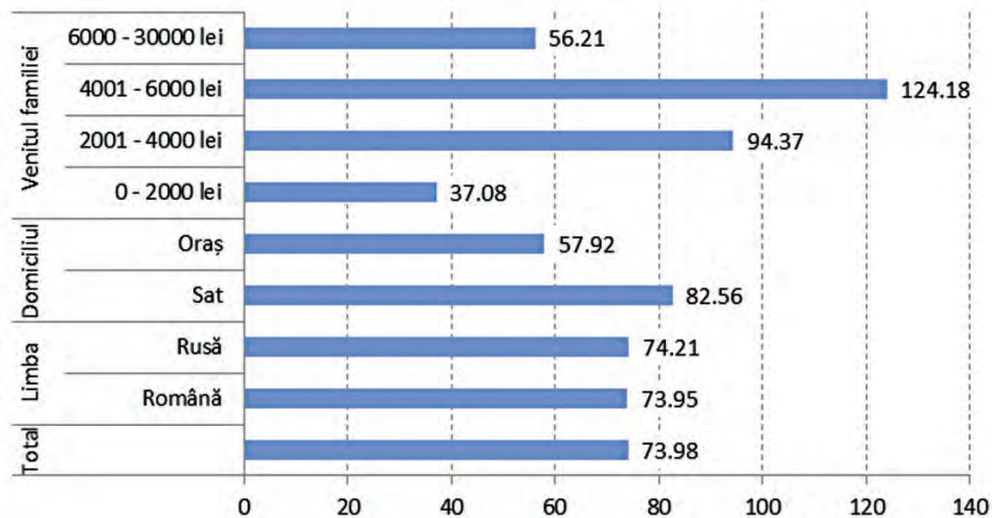
lei

		lei
Total		106.70
Limba chestionarului	Română	104.76
	Rusă	119.45
Domiciliul	Sat	74.07
	Oraș	168.97
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	72.25
	2001 - 4000 lei	91.70
	4001 - 6000 lei	122.22
	6000 - 30000 lei	135.13

5.3. Procurarea de bunuri pentru școală

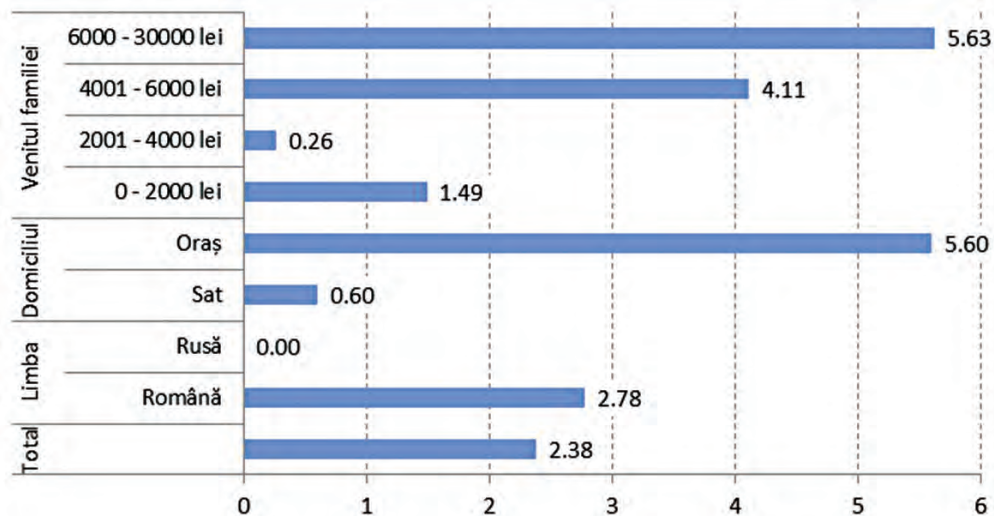
lei

		<i>lei</i>
Total		73.98
Limba chestionarului	Română	73.95
	Rusă	74.21
Domiciliul	Sat	82.56
	Oraș	57.92
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	37.08
	2001 - 4000 lei	94.37
	4001 - 6000 lei	124.18
	6000 - 30000 lei	56.21

5.4. Suplinirea salariului cadrelor didactice

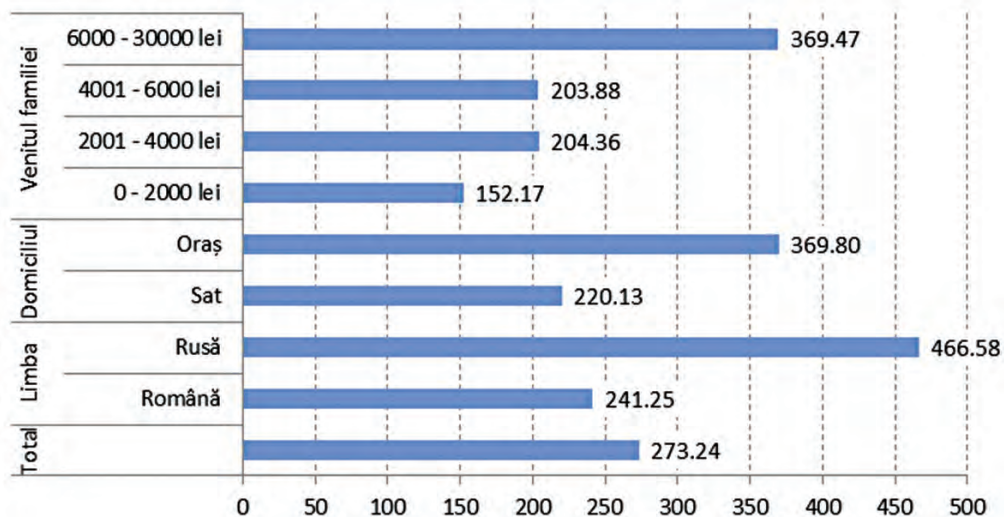
lei

		<i>lei</i>
Total		2.38
Limba chestionarului	Română	2.78
	Rusă	0.00
Domiciliul	Sat	0.60
	Oraș	5.60
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	1.49
	2001 - 4000 lei	0.26
	4001 - 6000 lei	4.11
	6000 - 30000 lei	5.63

5.5. Ore suplimentare

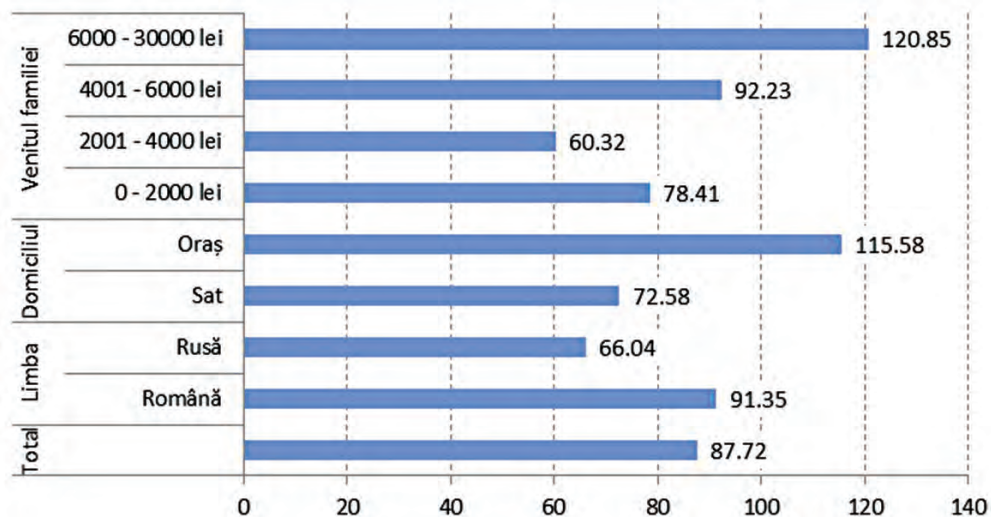
lei

		lei
Total		273.24
Limba chestionarului	Română	241.25
	Rusă	466.58
Domiciliul	Sat	220.13
	Oraș	369.80
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	152.17
	2001 - 4000 lei	204.36
	4001 - 6000 lei	203.88
	6000 - 30000 lei	369.47

5.6. Cadouri pentru profesori

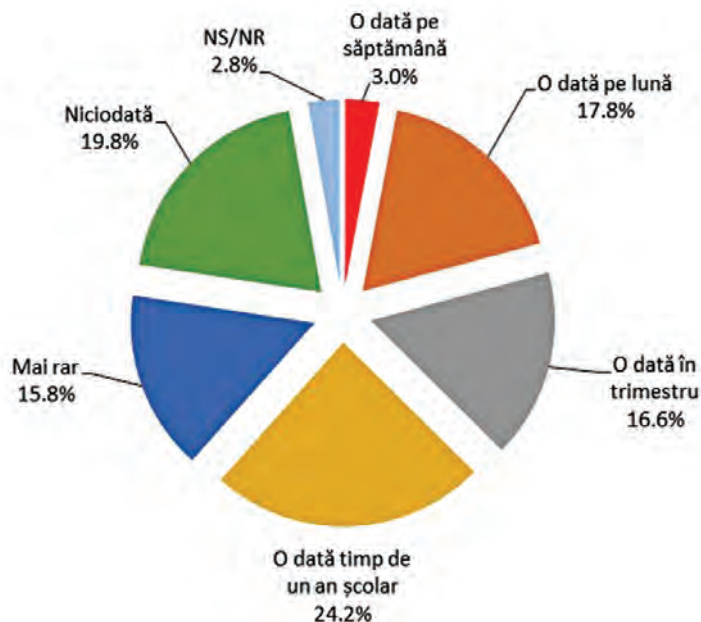
lei

		<i>lei</i>
Total		87.72
Limba chestionarului	Română	91.35
	Rusă	66.04
Domiciliul	Sat	72.58
	Oraș	115.58
Venitul familiei în luna mai 2018	0 - 2000 lei	78.41
	2001 - 4000 lei	60.32
	4001 - 6000 lei	92.23
	6000 - 30000 lei	120.85

6. FRECVENȚA PLĂȚILOR INFORMALE

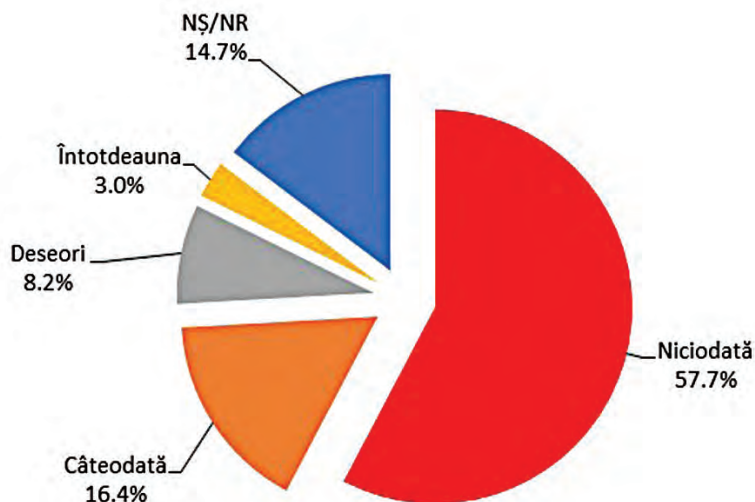
6.1. La școală, cât de des se așteaptă sau se solicită să faceți plăți suplimentare?

		O dată pe săptămână	O dată pe lună	O dată în trimestru	O dată într-un an școlar	Mai rar	Niciodată	NS/NR
Total		3,0%	17,8%	16,6%	24,2%	15,8%	19,8%	2,8%
Limba chestionarului	Română	3.30%	16.9%	16.9%	21.9%	17.7%	20.6%	2.7%
	Rusă	1.1%	24.1%	14.9%	36.8%	4.6%	14.9%	3.4%
Domiciliul	Sat	3.6%	12.0%	16.3%	23.7%	19.1%	23.5%	1.8%
	Oraș	1.9%	29.0%	16.9%	25.1%	9.7%	13.0%	4.3%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	3.7%	19.3%	12.6%	25.2%	18.5%	16.3%	4.4%
	2001-4000	3.8%	13.6%	18.9%	18.9%	19.7%	22.0%	3.0%
	4001-6000	...	20.2%	18.4%	22.8%	14.0%	23.7%	0.9%
	6001-30000	5.6%	19.4%	17.7%	30.6%	8.1%	15.3%	3.2%

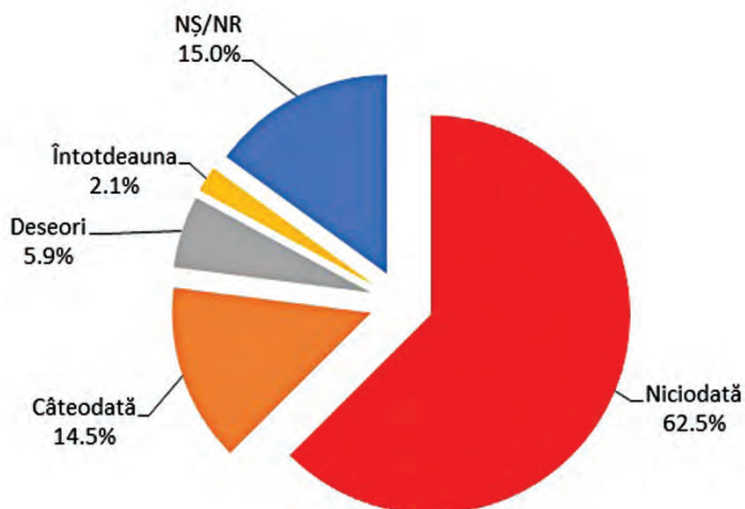
6.2. Cât de des, la școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice pentru:

A) acordarea unor studii mai bune copiilor lor?

		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		57.7%	16.4%	8.2%	3.0%	14.7%
Limba chestionarului	Română	57.6%	15.8%	8.8%	3.3%	14.6%
	Rusă	58.0%	20.5%	4.5%	1.1%	15.9%
Domiciliul	Sat	59.3%	18.1%	6.6%	2.5%	13.5%
	Oraș	54.6%	13.5%	11.1%	3.9%	16.9%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	45.9%	16.3%	10.4%	3.0%	24.4%
	2001-4000	63.9%	15.0%	3.8%	4.5%	12.8%
	4001-6000	66.7%	10.5%	8.8%	0.9%	13.2%
	6001-30000	59.3%	16.3%	9.8%	2.4%	12.2%

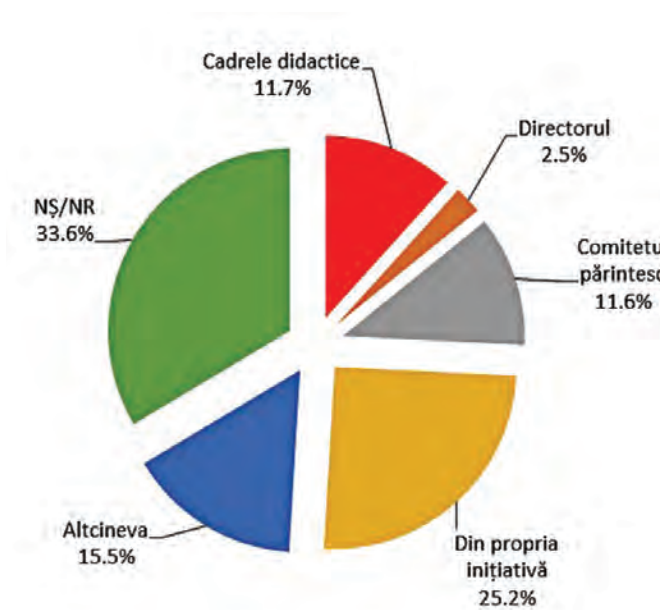
B) primirea de către copiii lor a unor note mai bune?

		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		62.6%	14.5%	5.9%	2.1%	15.0%
Limba chesti- onarului	Română	63.4%	13.6%	5.8%	2.5%	14.6%
	Rusă	58.1%	19.8%	5.8%	0.0%	16.3%
Domiciliul	Sat	62.8%	16.8%	5.1%	1.8%	13.5%
	Oraș	62.8%	9.7%	7.2%	2.4%	17.9%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	47.4%	17.8%	6.7%	2.2%	25.9%
	2001-4000	68.9%	12.9%	3.0%	3.0%	12.1%
	4001-6000	70.2%	10.5%	5.3%	0.0%	14.0%
	6001-30000	63.7%	12.1%	8.9%	2.4%	12.9%

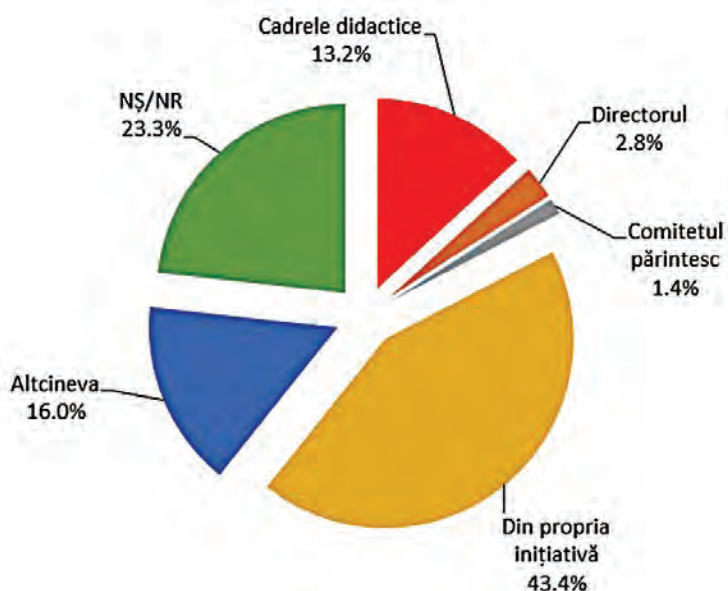
7. SOLICITANȚII DE PLĂȚI INFORMALE

7.1. În școală, cine, cel mai des, vă solicită plăți informale?

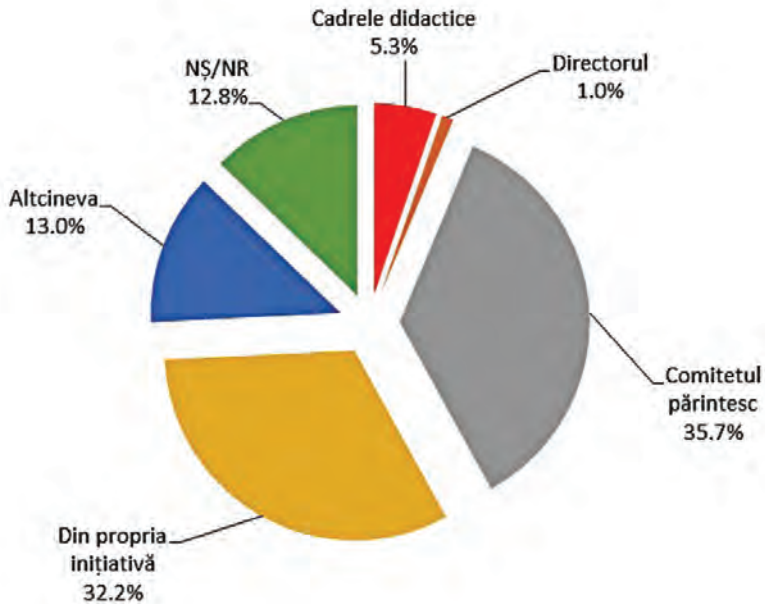
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceeva	NȘ/NR
Total		11.7%	2.5%	11.6%	25.2%	15.5%	33.6%
Limba chestionarului	Română	10.9%	2.2%	12.7%	25.5%	16.3%	32.5%
	Rusă	15.4%	2.9%	14.8%	14.4%	22.0%	30.6%
Domiciliul	Sat	14.1%	2.6%	8.2%	22.0%	14.9%	38.2%
	Oraș	5.7%	2.4%	19.4%	31.4%	17.2%	24.0%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	10.9%	2.5%	6.7%	25.1%	12.6%	42.2%
	2001-4000	8.5%	0.5%	6.9%	26.8%	12.2%	45.1%
	4001-6000	14.4%	2.1%	13.5%	17.7%	14.3%	38.1%
	6001-30000	1.6%	6.8%	16.7%	33.7%	22.8%	18.5%

7.2. În școală, cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru: A) lecții particulare?

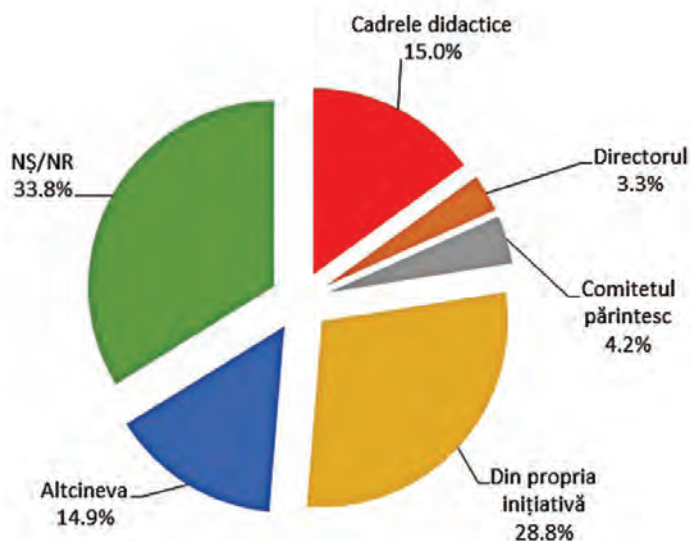
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altcineva	NȘ/NR
Total		13.2%	2.8%	1.4%	43.4%	16.0%	23.3%
Limba chestionarului	Română	11.8%	2.5%	1.0%	45.1%	15.2%	24.5%
	Rusă	23.1%	3.8%	3.8%	34.6%	23.1%	11.5%
Domiciliul	Sat	18.7%	3.6%	1.4%	30.9%	15.1%	30.2%
	Oraș	4.4%	1.1%	1.1%	62.6%	17.6%	13.2%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	12.5%	2.1%	0.0%	39.6%	12.5%	33.3%
	2001-4000	11.4%	0.0%	0.0%	43.2%	13.6%	31.8%
	4001-6000	19.1%	4.3%	0.0%	38.3%	12.8%	25.5%
	6001-30000	0.0%	4.3%	4.3%	57.4%	21.3%	12.8%

B) cadouri cadrelor didactice?

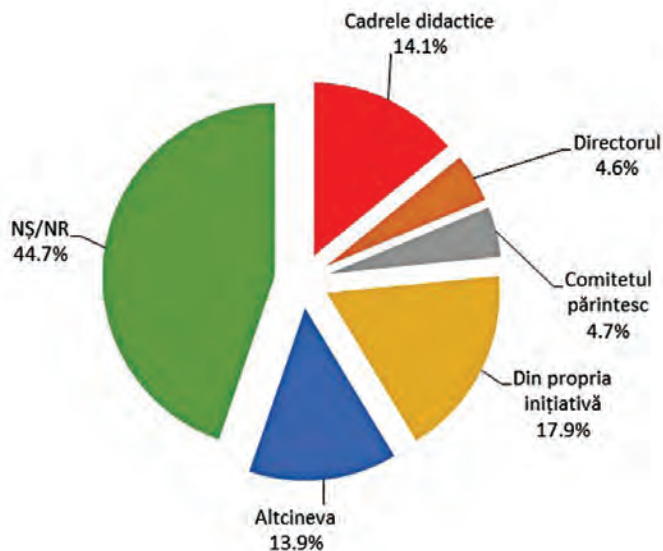
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceineva	NȘ/NR
Total		5.3%	1.0%	35.7%	32.2%	13.0%	12.8%
Limba ches-tionarului	Română	5.2%	0.8%	34.8%	33.5%	12.1%	13.7%
	Rusă	7.7%	1.9%	42.3%	23.1%	19.2%	5.8%
Domiciliul	Sat	7.3%	1.4%	30.2%	30.6%	14.6%	16.0%
	Oraș	1.3%	0.7%	46.4%	35.1%	9.9%	6.6%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	6.1%	1.0%	32.3%	27.3%	16.2%	17.2%
	2001-4000	5.3%	0.0%	34.0%	35.1%	10.6%	14.9%
	4001-6000	4.6%	1.1%	40.2%	28.7%	11.5%	13.8%
	6001-30000	0.0%	2.2%	33.3%	41.1%	15.6%	7.8%

C) lecții suplimentare (în grup)?

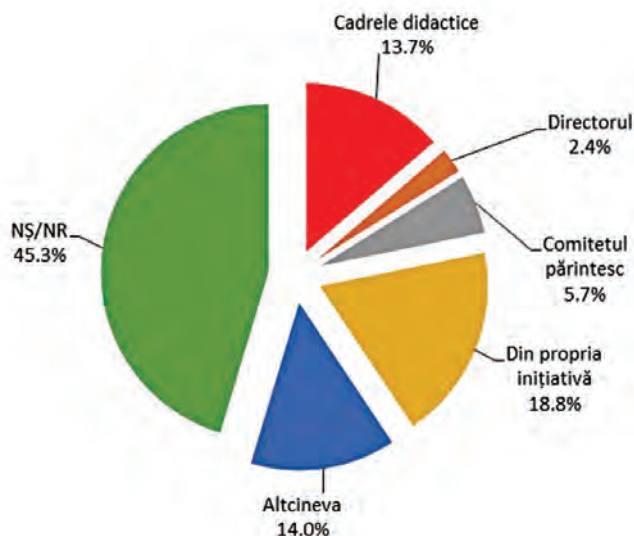
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceeva	NȘ/NR
Total		15.0%	3.3%	4.2%	28.8%	14.9%	33.8%
Limba chestionarului	Română	14.7%	3.1%	3.7%	31.3%	13.5%	33.7%
	Rusă	17.6%	5.9%	5.9%	5.9%	29.4%	35.3%
Domiciliul	Sat	16.3%	3.3%	1.6%	25.2%	13.0%	40.7%
	Oraș	12.1%	3.4%	8.6%	36.2%	19.0%	20.7%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	13.2%	2.6%		23.7%	7.9%	52.6%
	2001-4000	9.5%	2.4%		31.0%	16.7%	40.5%
	4001-6000	20.6%	2.9%	5.9%	20.6%	14.7%	35.3%
	6001-30000	3.3%	3.3%	13.3%	46.7%	20.0%	13.3%

D) o notă bună?

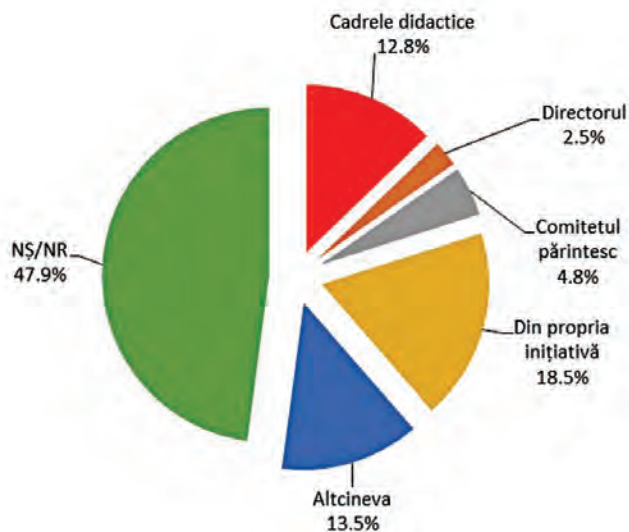
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceeva	NȘ/NR
Total		14.1%	4.6%	4.7%	17.9%	13.9%	44.7%
Limba chestionariului	Română	12.9%	4.3%	4.3%	19.0%	13.8%	45.7%
	Rusă	23.1%	7.7%	7.7%	7.7%	15.4%	38.5%
Domiciliul	Sat	15.8%	4.0%	2.0%	16.8%	13.9%	47.5%
	Oraș	7.1%	7.1%	14.3%	21.4%	14.3%	35.7%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	12.1%	3.0%	0.0%	21.2%	12.1%	51.5%
	2001-4000	7.7%	0.0%	0.0%	19.2%	7.7%	65.4%
	4001-6000	16.7%	4.2%	4.2%	8.3%	16.7%	50.0%
	6001-30000	0.0%	20.0%	13.3%	26.7%	13.3%	26.7%

E) examene?

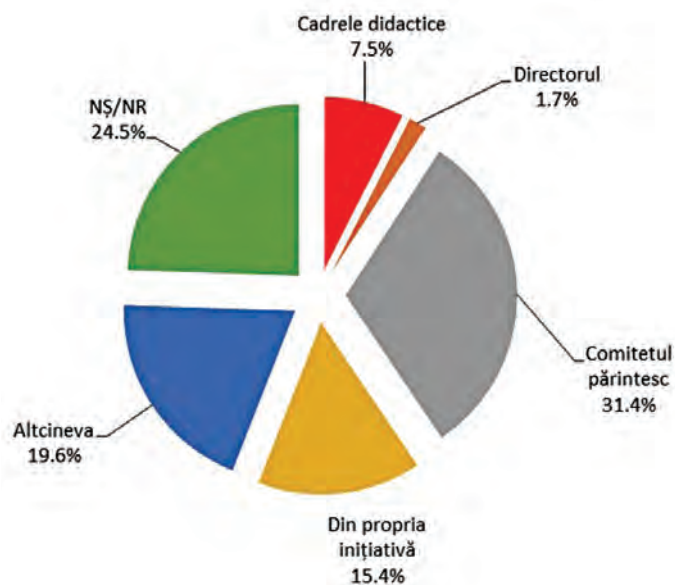
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceineva	NȘ/NR
Total		13.7%	2.4%	5.7%	18.8%	14.0%	45.3%
Limba chestionarului	Română	12.5%	2.5%	5.0%	20.8%	14.2%	45.0%
	Rusă	25.0%	0.0%	8.3%	0.0%	16.7%	50.0%
Domiciliul	Sat	15.5%	1.9%	1.9%	18.4%	13.6%	48.5%
	Oraș	6.5%	3.2%	16.1%	22.6%	16.1%	35.5%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	11.1%	2.8%	2.8%	25.0%	11.1%	47.2%
	2001-4000	7.7%	0.0%	0.0%	19.2%	7.7%	65.4%
	4001-6000	16.7%	0.0%	4.2%	8.3%	12.5%	58.3%
	6001-30000	6.3%	12.5%	12.5%	18.8%	25.0%	25.0%

F) primirea diplomei?

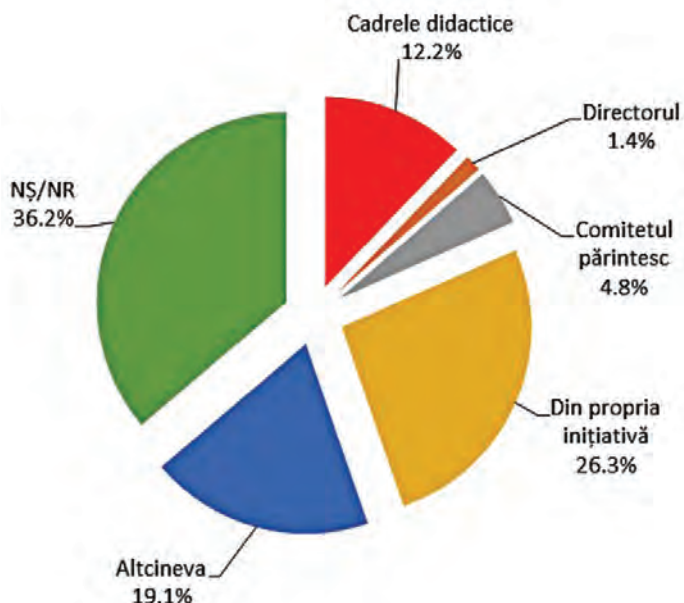
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceeva	NȘ/NR
Total		12.8%	2.5%	4.8%	18.5%	13.5%	47.9%
Limba chestionarului	Română	12.9%	2.6%	4.3%	19.0%	12.9%	48.3%
	Rusă	10.0%	0.0%	10.0%	10.0%	20.0%	50.0%
Domiciliul	Sat	14.7%	2.0%	2.0%	18.6%	13.7%	49.0%
	Oraș	3.7%	3.7%	14.8%	18.5%	14.8%	44.4%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	11.8%	2.9%	0.0%	20.6%	11.8%	52.9%
	2001-4000	7.7%	0.0%	0.0%	19.2%	7.7%	65.4%
	4001-6000	16.7%	4.2%	4.2%	8.3%	12.5%	54.2%
	6001-30000	0.0%	6.7%	13.3%	26.7%	20.0%	33.3%

G) comitetul părintesc?

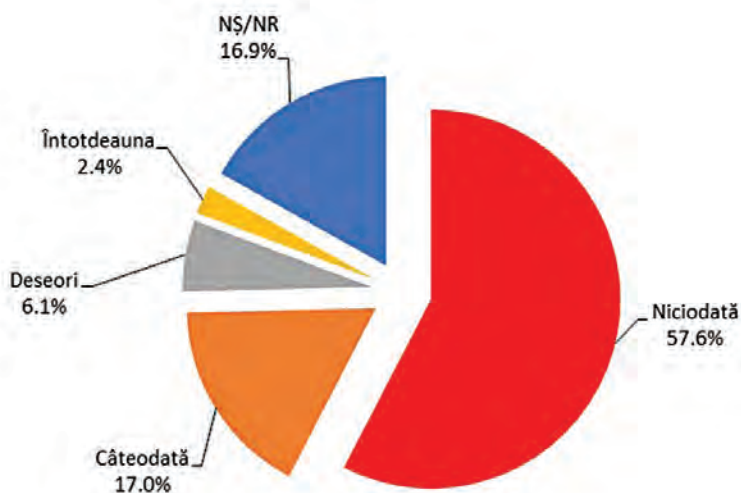
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altceineva	NȘ/NR
Total		7.5%	1.7%	31.4%	15.4%	19.6%	24.5%
Limba ches-tionarului	Română	8.0%	1.6%	30.1%	17.3%	16.9%	26.1%
	Rusă	4.3%	2.2%	37.0%	6.5%	34.8%	15.2%
Domiciliul	Sat	10.4%	2.7%	21.9%	14.8%	19.7%	30.6%
	Oraș	3.5%	0.0%	46.5%	15.8%	19.3%	14.9%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	8.5%	3.4%	18.6%	16.9%	16.9%	35.6%
	2001-4000	5.1%	1.7%	18.6%	20.3%	20.3%	33.9%
	4001-6000	6.6%	0.0%	42.6%	11.5%	16.4%	23.0%
	6001-30000	3.3%	1.6%	36.1%	16.4%	27.9%	14.8%

H) activități extracurriculare (cercuri pe interese, grupe sportive)?

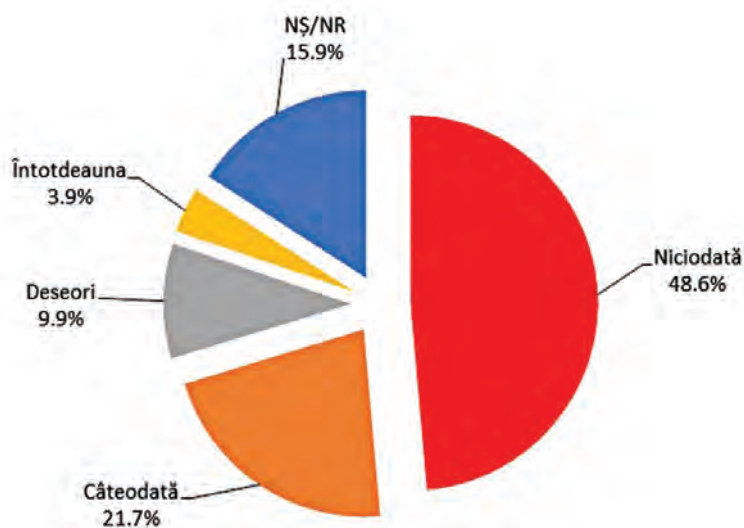
		Cadrele didactice	Directorul	Comitetul de părinți	Din propria inițiativă	Altcineva	NȘ/NR
Total		12.2%	1.4%	4.8%	26.3%	19.1%	36.2%
Limba chestionarului	Română	9.1%	0.0%	18.2%	18.2%	31.8%	22.7%
	Rusă	12.3%	1.3%	3.2%	27.7%	17.4%	38.1%
Domiciliul	Sat	14.2%	1.7%	4.2%	20.8%	15.8%	43.3%
	Oraș	7.0%	0.0%	7.0%	38.6%	26.3%	21.1%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	11.9%	2.4%	0.0%	26.2%	11.9%	47.6%
	2001-4000	13.5%	0.0%	2.7%	27.0%	13.5%	43.2%
	4001-6000	13.8%	0.0%	6.9%	17.2%	17.2%	44.8%
	6001-30000	0.0%	3.6%	7.1%	35.7%	39.3%	14.3%

7.3. Cât de des cadrele didactice din școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți plăți suplimentare pentru a-și mări veniturile?

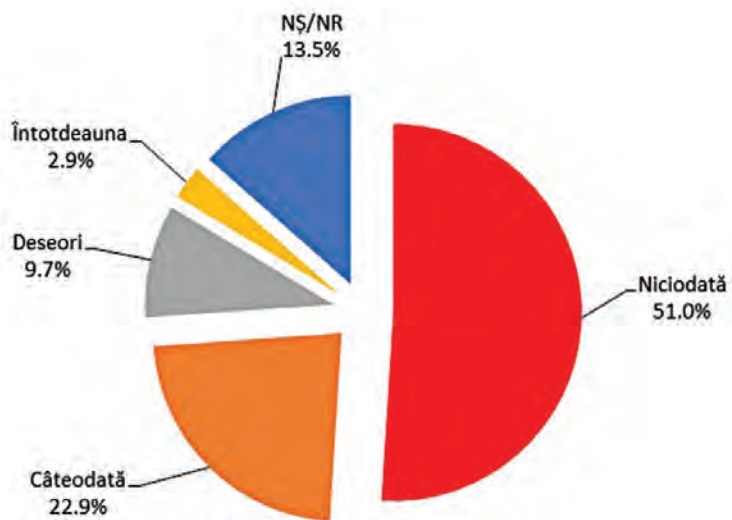
		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		57.6%	17.0%	6.1%	2.4%	16.9%
Limba chestionarului	Română	56.7%	16.8%	6.6%	2.7%	17.2%
	Rusă	62.8%	18.6%	2.3%	0.0%	16.3%
Domiciliul	Sat	59.4%	18.9%	4.3%	2.6%	14.8%
	Oraș	54.3%	13.5%	9.1%	1.9%	21.2%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	45.2%	20.0%	6.7%	3.0%	25.2%
	2001-4000	61.7%	16.5%	2.3%	3.0%	16.5%
	4001-6000	65.2%	10.4%	5.2%	0.9%	18.3%
	6001-30000	58.1%	18.5%	9.7%	1.6%	12.1%

7.4. Cât de des școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți plăți suplimentare pentru procurarea rechizitelor și îmbunătățirea încăperilor?

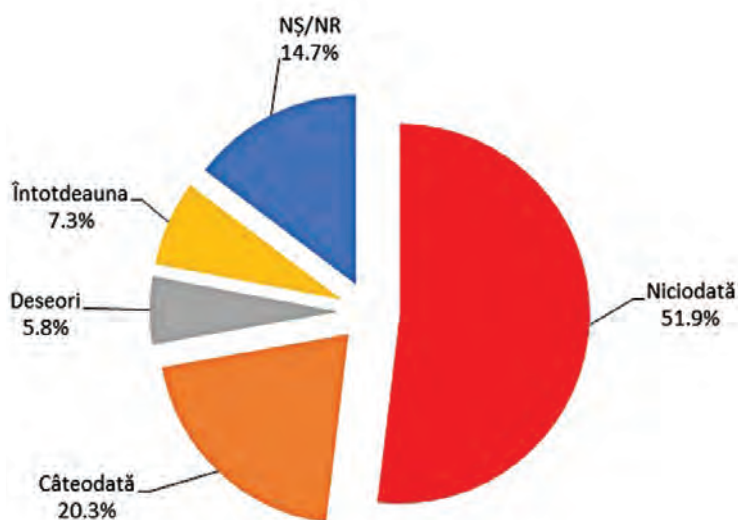
		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		48.6%	21.7%	9.9%	3.9%	15.9%
Limba chestionarului	Română	48.2%	21.6%	9.9%	4.5%	15.8%
	Rusă	50.6%	21.8%	10.3%	1.1%	16.1%
Domiciliul	Sat	52.0%	22.6%	7.4%	2.8%	15.2%
	Oraș	41.8%	20.2%	14.9%	5.8%	17.3%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	37.8%	23.0%	9.6%	3.7%	25.9%
	2001-4000	55.3%	18.9%	6.1%	5.3%	14.4%
	4001-6000	55.8%	15.0%	10.6%	2.7%	15.9%
	6001-30000	45.9%	25.4%	13.1%	2.5%	13.1%

7.5. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., comitetele de părinți așteaptă de la părinți plăți suplimentare, în general, pentru a îmbunătăți condițiile din școală?

		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		51.0%	22.9%	9.7%	2.9%	13.5%
Limba chestionarului	Română	50.7%	22.8%	10.1%	3.1%	13.3%
	Rusă	52.3%	24.4%	7.0%	1.2%	15.1%
Domiciliul	Sat	55.8%	22.8%	6.1%	3.1%	12.3%
	Oraș	42.3%	23.1%	16.3%	2.4%	15.9%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	40.0%	25.9%	8.9%	2.2%	23.0%
	2001-4000	54.1%	22.6%	5.3%	6.8%	11.3%
	4001-6000	61.4%	15.8%	12.3%	1.8%	8.8%
	6001-30000	50.8%	21.0%	14.5%	0.8%	12.9%

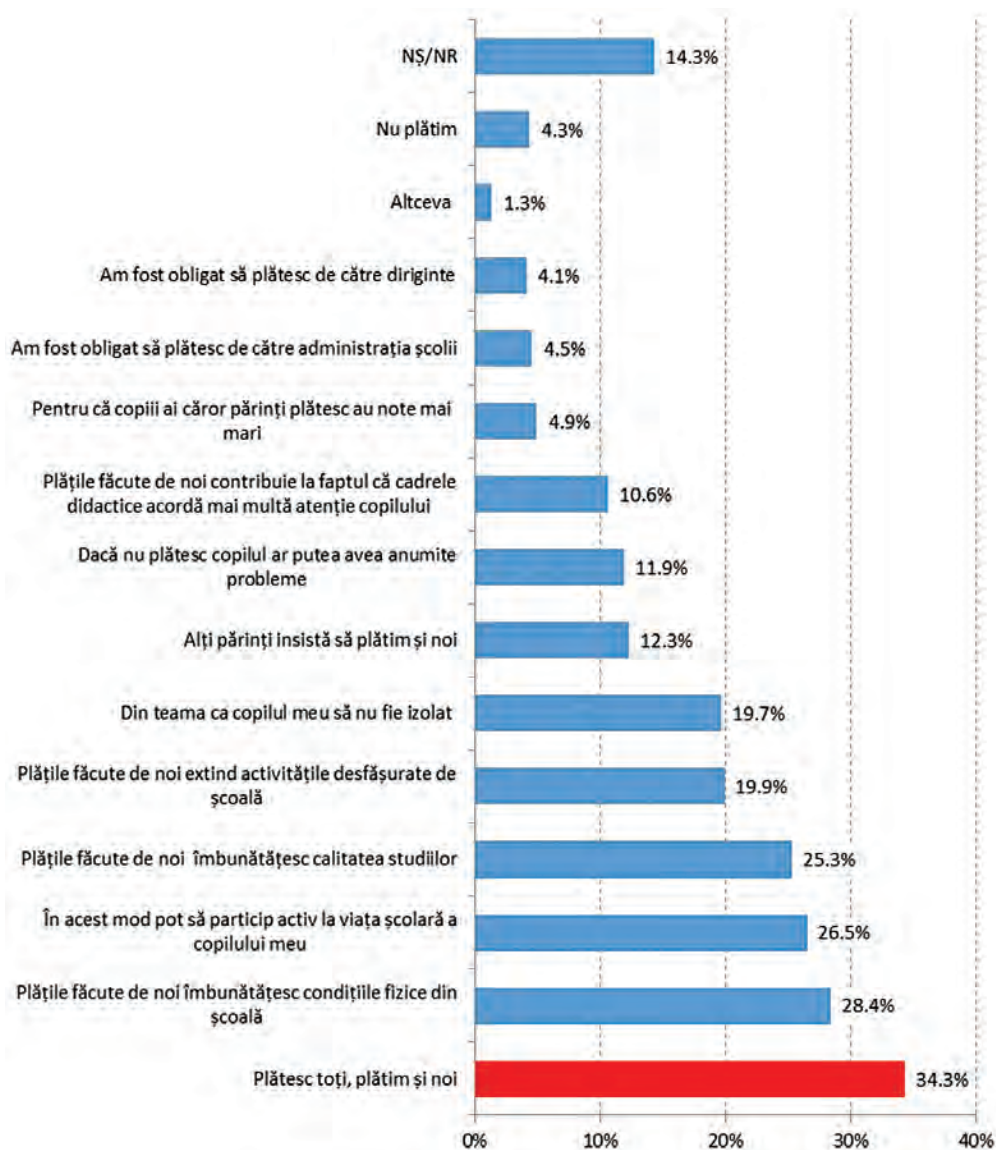
7.6. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice în mod benevol?

		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		51.9%	20.3%	5.8%	7.3%	14.7%
Limba chestionarului	Română	51.4%	19.3%	6.8%	8.4%	14.2%
	Rusă	55.2%	26.4%	0.0%	1.1%	17.2%
Domiciliul	Sat	54.2%	20.6%	5.3%	6.6%	13.2%
	Oraș	47.6%	19.7%	6.7%	8.7%	17.3%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	43.7%	19.3%	7.4%	5.9%	23.7%
	2001-4000	59.0%	13.4%	3.7%	11.2%	12.7%
	4001-6000	55.3%	16.7%	7.9%	6.1%	14.0%
	6001-30000	49.6%	22.8%	6.5%	8.9%	12.2%

8. MOTIVELE CE DETERMINĂ PĂRINȚII SĂ FACĂ PLĂȚI INFORMALE

8.1. Care sunt principalele motive care vă determină să plătiți pentru fundația școlii, fondul clasei/asociației de părinți a clasei?

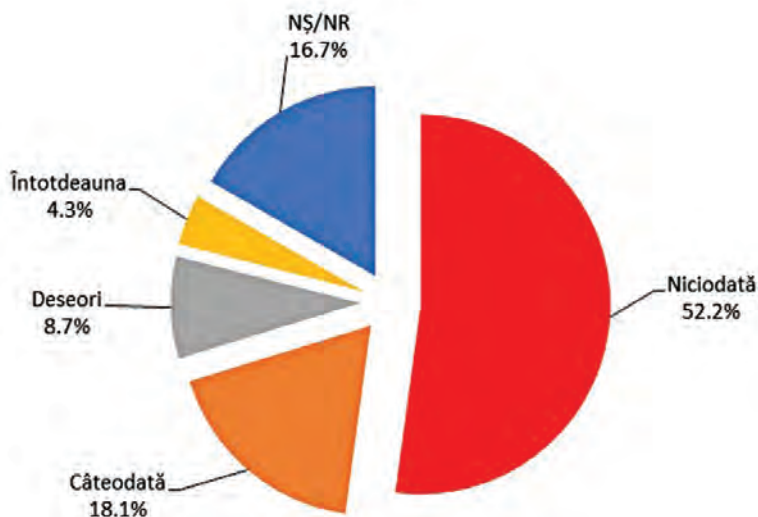
Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Plătesc toți, plătim și noi.	34.3%	18.1%	15.9%	18.5%	16.5%
Am fost obligat să plătesc de către administrația școlii.	4.5%	5.7%	1.8%	2.3%	2.4%
Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc condițiile din școală.	28.4%	9.9%	12.5%	8.9%	13.1%
Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc calitatea studiilor.	25.3%	9.9%	13.6%	10.7%	9.7%
Am fost obligat să plătesc de către diriginte.	4.1%	3.4%	1.6%	2.3%	1.0%
Consider că plățile făcute de noi extind activitățile desfășurate de școală (cercuri pe interese, excursii, cărți pentru bibliotecă, echipamente pentru laboratoare, rechizite sportive etc.).	19.9%	8.0%	10.2%	6.6%	11.7%
În acest mod pot să particip activ la viața școlară a copilului meu.	26.5%	8.8%	10.2%	10.2%	6.8%
Consider că plățile făcute de noi contribuie la faptul că cadrele didactice acordă mai multă atenție copilului.	10.6%	4.1%	1.1%	4.1%	2.4%
De teamă ca copilul meu să nu fie neglijat.	19.7%	7.8%	3.4%	7.9%	5.8%
Deoarece copiii ai căror părinți plătesc au note mai mari.	4.9%	1.8%	1.1%	2.3%	0.5%
Dacă nu plătesc, copilul meu ar putea avea anumite probleme.	11.9%	4.1%	2.3%	2.8%	5.8%
Alți părinți insistă să plătim și noi.	12.3%	5.1%	2.3%	4.3%	5.3%
Altceva.	1.3%	0.4%	1.1%		1.5%
Nu plătim.	4.3%	4.3%	4.5%	4.8%	3.4%
NȘ/NR	14.3%	14.6%	12.5%	14.5%	14.1%

Distribuția răspunsurilor (continuare)

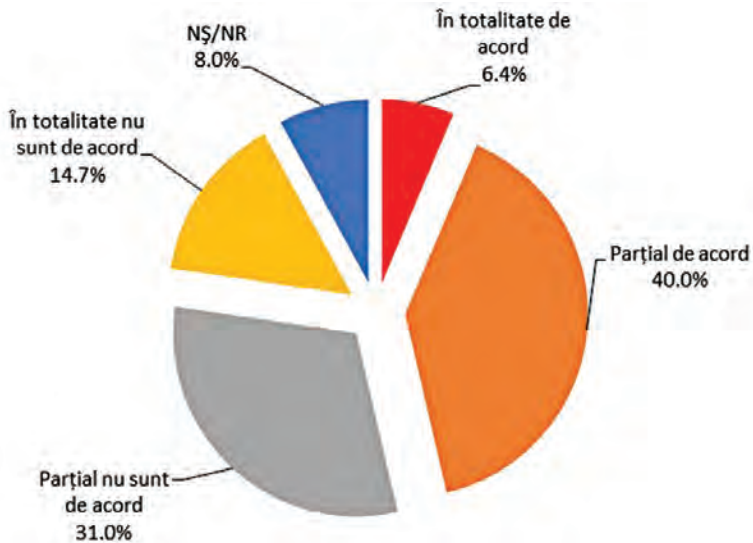
	Total	Venitul familiei în luna mai 2018			
		0-2000	2001-4000	4001-6000	6001-30000
Plătesc toți, plătim și noi.	34.3%	20.0%	15.9%	14.0%	17.9%
Am fost obligat să plătesc de către administrația școlii.	4.5%	0.7%	2.3%	4.4%	2.4%
Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc condițiile din școală.	28.4%	3.7%	10.6%	14.0%	16.3%
Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc calitatea studiilor.	25.3%	9.6%	12.9%	7.9%	11.4%
Am fost obligat să plătesc de către diriginte.	4.1%	3.0%	1.5%	0.9%	0.8%
Consider că plățile făcute de noi extind activitățile desfășurate de școală (cercuri pe interese, excursii, cărți pentru bibliotecă, echipamente pentru laboratoare, rechizite sportive etc.).	19.9%	7.4%	4.5%	12.3%	8.1%
În acest mod pot să particip activ la viața școlară a copilului meu.	26.5%	6.7%	9.8%	9.6%	10.6%
Consider că plățile făcute de noi contribuie la faptul că cadrele didactice acordă mai multă atenție copilului.	10.6%	5.2%		4.4%	4.9%
De teamă ca copilul meu să nu fie neglijat.	19.7%	3.7%	14.4%	4.4%	7.3%
Deoarece copiii ai căror părinți plătesc au note mai mari.	4.9%		3.0%	0.9%	2.4%
Dacă nu plătesc, copilul meu ar putea avea anumite probleme.	11.9%	6.7%	3.8%	3.5%	1.6%
Alți părinți insistă să plătim și noi.	12.3%	5.9%	5.3%	7.9%	2.4%
Altceva.	1.3%	0.7%	0.8%		0.8%
Nu plătim.	4.3%	5.9%	3.0%	3.5%	3.3%
NȘ/NR	14.3%	20.7%	12.1%	12.3%	9.8%

8.2. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., plățile suplimentare de la părinți sunt necesare pentru ca elevii să-și poată face cu succes studiile?

		Niciodată	Câteodată	Deseori	Întotdeauna	NȘ/NR
Total		52.1%	18.1%	8.7%	4.3%	16.7%
Limba chestionarului	Română	51.9%	18.3%	8.8%	4.5%	16.5%
	Rusă	53.5%	17.4%	8.1%	3.5%	17.4%
Domiciliul	Sat	54.7%	19.6%	6.6%	3.6%	15.5%
	Oraș	46.9%	15.5%	12.6%	5.8%	19.3%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	37.8%	23.7%	7.4%	3.7%	27.4%
	2001-4000	59.7%	14.2%	5.2%	6.0%	14.9%
	4001-6000	60.9%	10.4%	8.7%	1.7%	18.3%
	6001-30000	50.0%	16.1%	14.5%	5.6%	13.7%

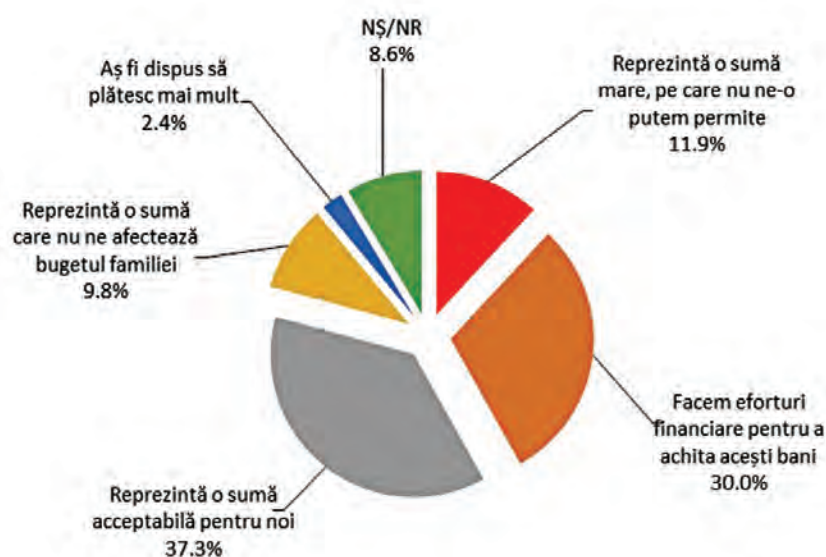
8.3. În ce măsură sunteți de acord că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală?

		În totalitate de acord	Parțial de acord	Parțial nu sunt de acord	În totalitate nu sunt de acord	NȘ/NR
Total		6.4%	40.0%	31.0%	14.7%	8.0%
Limba ches-tionarului	Română	5.8%	40.7%	30.5%	15.0%	8.0%
	Rusă	9.3%	36.0%	33.7%	12.8%	8.1%
Domiciliul	Sat	6.1%	42.0%	30.8%	13.2%	7.9%
	Oraș	7.2%	36.1%	31.3%	17.3%	8.2%
Venitul familiei în luna mai 2018	0-2000	4.5%	47.0%	32.8%	6.0%	9.7%
	2001-4000	4.5%	38.3%	27.1%	20.3%	9.8%
	4001-6000	7.0%	42.1%	27.2%	18.4%	5.3%
	6001-30000	7.3%	37.9%	35.5%	12.1%	7.3%

9. POVARA PLĂȚILOR SUPLIMENTARE

9.1. Ce reprezintă pentru familia dvs. plățile suplimentare?

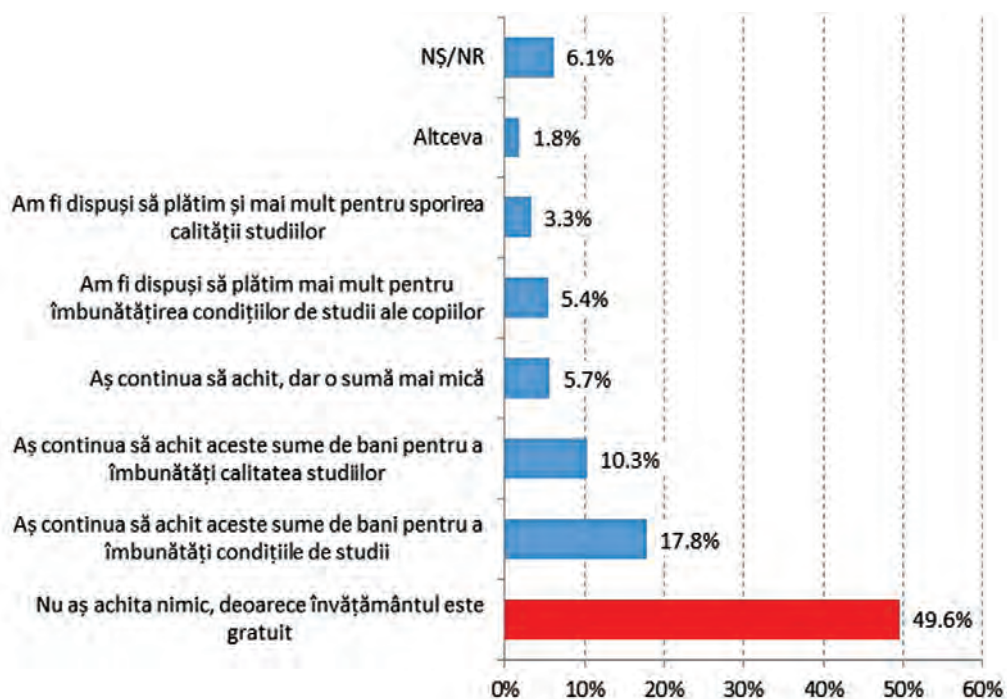
Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Reprezintă o sumă mare, pe care nu ne-o putem permite.	11.9%	12.5%	11.9%	12.6%	11.5%
Facem eforturi financiare pentru a achita acești bani.	30.0%	30.8%	25.0%	32.4%	28.8%
Reprezintă o sumă acceptabilă pentru noi.	37.3%	37.0%	38.6%	36.4%	39.1%
Reprezintă o sumă care nu afectează bugetul familiei.	9.8%	9.2%	13.6%	9.2%	10.2%
Aș fi dispus să plătesc mai mult.	2.4%	2.1%	4.5%	1.0%	3.1%
NȘ/NR	8.6%	9.0%	5.7%	10.2%	5.8%

Distribuția răspunsurilor (continuare)

	Total	Venitul familiei în luna mai 2018			
		0-2000	2001-4000	4001-6000	6001-30000
Reprezintă o sumă mare, pe care nu ne-o putem permite.	11.9%	17.0%	11.3%	9.6%	8.1%
Facem eforturi financiare pentru a achita acești bani.	30.0%	37.8%	33.8%	20.9%	27.4%
Reprezintă o sumă acceptabilă pentru noi.	37.3%	28.9%	34.6%	41.7%	42.7%
Reprezintă o sumă care nu afectează bugetul familiei.	9.8%	8.1%	8.3%	19.1%	10.5%
Aș fi dispus să plătesc mai mult.	2.4%	0.0%	3.0%	0.9%	4.8%
NȘ/NR	8.6%	8.1%	9.0%	7.8%	6.5%

9.2. Dacă ar depinde doar de dvs. personal, considerând situația reală din sistemul de învățământ, pentru care dintre următoarele variante ați opta?

Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Nu aş achita nimic, deoarece învățământul este gratuit	49.6%	51.2%	40.7%	50.1%	48.6%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți condițiile de studii	17.8%	5.8%	4.7%	5.3%	6.3%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți calitatea studiilor	10.3%	18.7%	12.8%	17.3%	18.8%
Aş continua să achit, dar o sumă mai mică	5.7%	8.6%	19.8%	7.9%	14.9%
Am fi dispuși să plătim mai mult pentru îmbunătățirea condițiilor de studii ale copiilor	5.4%	2.1%	10.5%	3.1%	3.4%
Am fi dispuși să plătim și mai mult pentru sporirea calității studiilor	3.3%	5.8%	3.5%	6.6%	3.4%
Altceva	1.80%	2.1%	0.0%	2.3%	1.0%
NȘ/NR	6.10%	5.6%	8.1%	7.4%	3.8%

Distribuția răspunsurilor (continuare)

	Total	Venitul familiei în luna mai 2018			
		0-2000	2001-4000	4001-6000	6001-30000
Nu aş achita nimic, deoarece învățământul este gratuit.	49.6%	52.2%	56.8%	45.1%	39.3%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți condițiile de studii.	17.8%	6.7%	3.0%	7.1%	7.4%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți calitatea studiilor.	10.3%	20.1%	16.7%	13.3%	26.2%
Aş continua să achit, dar o sumă mai mică.	5.7%	8.2%	7.6%	12.4%	14.8%
Am fi dispuși să plătim mai mult pentru îmbunătățirea condițiilor de studii ale copiilor.	5.4%	1.5%	1.5%	7.1%	4.9%
Am fi dispuși să plătim și mai mult pentru sporirea calității studiilor.	3.3%	6.7%	5.3%	6.2%	3.3%
Altceva.	1.80%	1.5%	2.3%	0.9%	1.6%
NȘ/NR	6.10%	3.0%	6.8%	8.0%	2.5%

10. DINAMICA RĂSPUNSURILOR LA ÎNTREBĂRILE REFERITOARE LA PLĂȚILE INFORMALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
1.	Care sunt cheltuielile medii pe lună ale gospodăriei dvs.?	3842.90 lei	4796.8 lei
2.	Estimați, va rog, cât cheltuiți timp de un an școlar pentru studiile copiilor, inclusiv cheltuielile pentru rechizite și îmbrăcăminte (uniformă, costum sportiv) cerute în cadrul școlii?	5982.60 lei	7129.81 lei
3.	A câta parte din aceste cheltuieli revine plăților suplimentare pentru școală (fundație, cadouri pentru cadrele didactice, reparație și alte lucruri pentru care colectați bani)?	18.0%	20.5%
4.	Cât cheltuiți lunar pe copil pentru plăți suplimentare la școală?	153.1 lei	243.47 lei
5.	Cum credeți, ce sumă suplimentară anuală medie pe copil este cheltuită de o familie pentru școală?	1588.00 lei	3389.30 lei
6.	În general, cât de des de la dvs. se așteaptă sau se solicită să plătiți suplimentar la școală?		
	O dată pe săptămână	3.0%	3,0%
	O dată pe lună	29.3%	17,8%
	O dată în trimestru	16.8%	16,6%
	O dată într-un an școlar	25.0%	24,2%
	Mai rar	7.8%	15,8%
	Niciodată	17.1%	19,8%
	NS/NR	1.0%	2,8%
7	În ce măsură sunteți de acord că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă de venit semnificativă pentru școală?		
	În totalitate de acord	12.6%	6.4%
	Parțial de acord	40.6%	40.0%
	Parțial nu sunt de acord	22.3%	31.0%
	În totalitate nu sunt de acord	17.7%	14.7%
	NȘ/NR	6.8%	8.0%
8.	Cine, cel mai des, vă solicită plăți informale?		
	Cadrul didactic	9.7%	11.7%
	Directorul	0.9%	2.5%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
	Comitetul de părinți	13.6%	11.6%
	Din propria inițiativă	58.7%	25.2%
	Altceineva	11.7%	15.5%
	NȘ/NR	5.5%	33.6%
9.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru lecții particulare?		
	Cadrul didactic	15.4%	13.2%
	Directorul	0.0%	2.8%
	Comitetul de părinți	1.0%	1.4%
	Din propria inițiativă	80.6%	43.4%
	Altceineva	1.7%	16.0%
	NȘ/NR	1.3%	23.3%
10.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru cadouri cadrelor didactice?		
	Cadrul didactic	2.6%	5.3%
	Directorul	0.6%	1.0%
	Comitetul de părinți	45.7%	35.7%
	Din propria inițiativă	46.7%	32.2%
	Altceineva	3.7%	13.0%
	NȘ/NR	0.8%	12.8%
11.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru lecții suplimentare (în grup)?		
	Cadrul didactic	18.3%	15.0%
	Directorul	1.7%	3.3%
	Comitetul părinților	6.7%	4.2%
	Din propria inițiativă	62.1%	28.8%
	Altceineva	6.7%	14.9%
	NȘ/NR	4.4%	33.8%
12.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru o notă bună?		
	Cadrul didactic	17.5%	14.1%
	Directorul	0.0%	4.6%
	Comitetul părinților	0.0%	4.7%
	Din propria inițiativă	56.5%	17.9%
	Altceineva	23.2%	13.9%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
	NȘ/NR	2.8%	44.7%
13.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru examene?		
	Cadrul didactic	15.6%	13.7%
	Directorul	0.0%	2.4%
	Comitetul de părinți	3.5%	5.7%
	Din propria inițiativă	52.2%	18.8%
	Altcineva	20.0%	14.0%
	NȘ/NR	8.7%	45.3%
14.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru primirea diplomei?		
	Cadrul didactic	2.4%	12.8%
	Directorul	3.8%	2.5%
	Comitetul de părinți	0.0%	4.8%
	Din propria inițiativă	55.0%	18.5%
	Altcineva	20.8%	13.5%
	NȘ/NR	18.1%	47.9%
15.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți în fondul comitetului de părinți?		
	Cadrul didactic	3.9%	7.5%
	Directorul	0.8%	1.7%
	Comitetul de părinți	50.8%	31.4%
	Din propria inițiativă	40.3%	15.4%
	Altcineva	2.8%	19.6%
	NȘ/NR	1.3%	24.5%
16.	Cine, cel mai des, vă solicită să plătiți pentru activități extracurriculare (cercuri pe interese, grupe sportive)?		
	Cadrul didactic	2.1%	12.2%
	Directorul	0.0%	1.4%
	Comitetul de părinți	1.0%	4.8%
	Din propria inițiativă	76.0%	26.3%
	Altcineva	14.6%	19.1%
	NȘ/NR	6.3%	36.2%
17.	Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice în mod benevol?		
	Niciodată	46.5%	51.9%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
	Câteodată	26.5%	20.3%
	Deseori	9.2%	5.8%
	Întotdeauna	5.0%	7.3%
	NȘ/NR	12.8%	14.7%
18.	Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., comitetele de părinți așteaptă de la părinți plăți suplimentare, în general, pentru a îmbunătăți condițiile din școală?		
	Niciodată	47.0%	51.0%
	Câteodată	24.3%	22.9%
	Deseori	13.6%	9.7%
	Întotdeauna	5.4%	2.9%
	NȘ/NR	9.7%	13.5%
19.	Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice pentru acordarea unor studii mai bune copiilor lor?		
	Niciodată	54.4%	57.7%
	Câteodată	22.2%	16.4%
	Deseori	10.8%	8.2%
	Întotdeauna	2.9%	3.0%
	NȘ/NR	9.7%	14.7%
20.	Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., părinții plătesc suplimentar cadrelor didactice, pentru ca copiii lor să primească note mai bune?		
	Niciodată	64.9%	62.6%
	Câteodată	14.9%	14.5%
	Deseori	6.5%	5.9%
	Întotdeauna	3.2%	2.1%
	NȘ/NR	10.5%	15.0%
21.	Cât de des școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți ca ei să plătească suplimentar pentru procurarea rechizitelor și îmbunătățirea încăperilor?		
	Niciodată	43.5%	48.6%
	Câteodată	23.0%	21.7%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
	Deseori	16.8%	9.9%
	Întotdeauna	6.7%	3.9%
	NȘ/NR	10.0%	15.9%
22.	Cât de des cadrele didactice din școala în care își fac studiile copiii dvs. așteaptă de la părinți plăți suplimentare pentru a-și mări veniturile?		
	Niciodată	64.5%	57.6%
	Câteodată	12.1%	17.0%
	Deseori	6.7%	6.1%
	Întotdeauna	3.2%	2.4%
	NȘ/NR	13.5%	16.9%
23.	Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., plățile suplimentare (de la părinți) sunt necesare pentru ca elevii să-și poată face cu succes studiile?		
	Niciodată	46.2%	52.1%
	Câteodată	22.5%	18.1%
	Deseori	13.5%	8.7%
	Întotdeauna	6.7%	4.3%
	NȘ/NR	11.1%	16.7%
24.	Ce reprezintă pentru familia dvs. plățile suplimentare?		
	O sumă mare, pe care nu ne-o putem permite	14.1%	11.9%
	Un efort financiar pentru a achita acești bani	27.4%	30.0%
	O sumă acceptabilă pentru noi	37.6%	37.3%
	O sumă care nu afectează bugetul familiei	9.8%	9.8%
	Aș fi dispus să plătesc mai mult	0.9%	2.4%
	NȘ/NR	10.1%	8.6%
25.	Dacă ar depinde doar de dvs. personal, considerând situația reală din sistemul de învățământ, pentru care dintre următoarele variante ați opta (un singur răspuns)?		
	Nu aș achita nimic, deoarece învățământul este gratuit	46.7%	49.6%
	Aș continua să achit, dar o sumă mai mică	3.4%	5.7%
	Aș continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți condițiile de studii	32.2%	17.8%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
	Aș continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți calitatea studiilor	7.8%	10.3%
	Am fi dispuși să plătim și mai mult pentru sporirea calității studiilor	1.2%	3.3%
	Am fi dispuși să plătim mai mult pentru îmbunătățirea condițiilor de studii ale copiilor	3.1%	5.4%
	Altceva	4.4%	1.8%
	NȘ/NR	1.2%	6.1%
26.	Care sunt principalele motive care vă determină să plătiți pentru fundația școlii, fondul clasei/asociației de părinți?		
	Plătesc toți, plătim și noi	44.7%	34.3%
	Am fost obligat să plătesc de către administrația școlii	3.9%	4.5%
	Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc condițiile din școală	37.0%	28.4%
	Consider că plățile făcute de noi îmbunătățesc calitatea studiilor	23.4%	25.3%
	Am fost obligat să plătesc de către diriginte	5.1%	4.1%
	Consider că plățile făcute de noi extind activitățile desfășurate de școală (cercuri pe interese, excursii, cărți pentru bibliotecă, echipamente pentru laboratoare, rechizite sportive etc.)	21.1%	19.9%
	În acest mod pot să particip activ la viața școlară a copilului meu	24.0%	26.5%
	Consider că plățile făcute de noi contribuie la faptul că cadrele didactice acordă mai multă atenție copilului.	10.7%	10.6%
	De teamă ca copilul meu să nu fie neglijat	20.2%	19.7%
	Deoarece copiii ai căror părinți plătesc au note mai mari	4.4%	4.9%
	Dacă nu plătesc, copilul meu ar putea avea anumite probleme	11.5%	11.9%
	Alți părinți insistă să plătim și noi	13.3%	12.3%
	Altceva	0.4%	1.3%
	Nu plătim	5.6%	4.3%
	NȘ/NR	10.7%	14.3%

Nr. crt.	Întrebarea	2016	2018
27.	În ce măsură cunoașteți cum sunt cheltuiți acești bani?		
	În foarte mare măsură	20.5%	18.7%
	În mare măsură	32.4%	34.9%
	În mică măsură.	18.8%	22.1%
	Deloc	17.6%	15.7%
	NȘ/NR	10.7%	8.7%
28.	În anul de studii 2017-2018, ce sume de bani ați plătit pentru:		
	A) taxa de înregistrare la instituție?	70.9 lei	226.63 lei
	B) reparație?	134.5 lei	106.70 lei
	C) procurarea de bunuri pentru școală?	182.9 lei	73.98 lei
	D) suplinirea salariului cadrelor didactice?	9.2 lei	2.38 lei
	E) ore suplimentare?	142.5 lei	273.24 lei
	F) cadouri pentru profesori?	67.4 lei	87.72 lei
	G) altceva?	23.8 lei	30.55 lei

INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE INSTITUTUL DE POLITICI PUBLICE

Institutul de Politici Publice este o organizație nonguvernamentală, independentă, nonprofit, recunoscută la nivel național și internațional prin calitatea înaltă a cercetărilor și a propunerilor de politici publice elaborate, prin obiectivitate și echidistanță.

Misiunea Institutului constă în a contribui la dezvoltarea în Republica Moldova a unei societăți deschise, participatorii, pluraliste, bazate pe valorile democratice prin efectuarea, sprijinirea și sponsorizarea cercetărilor și analizelor independente ale politicilor publice, precum și prin dezbaterile publice și mediatizarea largă a rezultatelor acestor cercetări. Institutul promovează cu fermitate principiile și valorile europene, militând constant pentru reformarea sectoarelor-cheie ale serviciilor publice – educația, protecția socială, ocrotirea sănătății ș.a.m.d. – prin elaborarea și promovarea de propuneri de politici, mobilizarea opiniei publice.

Fiind unul dintre liderii sectorului asociativ, promovând principiile societății deschise și ale guvernării responsabile, Institutul a implementat un șir de proiecte cu impact național: Barometrul de opinie publică; Crearea agențiilor de dezvoltare regională; Aderarea Republicii Moldova la Procesul Bologna; Strategia de integrare europeană a Republicii Moldova; Strategia de soluționare a conflictului transnistrean; Strategia de reformare a sectorului de securitate.

În domeniul educațional, cu relevanță pentru cercetarea în cauză, Institutul de Politici Publice a implementat mai multe proiecte: Observatorul societății civile în reformarea educației; Consolidarea eforturilor societății pentru afirmarea unui învățământ deschis, participativ, bazat pe performanță; Consolidarea politicilor educaționale și creșterea nivelului de susținere a acestora de către beneficiarii direcți și indirecti ai sistemului educațional; Analiza plăților formale și neformale plătite de părinți în învățământul general ș.a.

Relațiile Institutului cu principalii actori sociali – autoritățile centrale și locale, ONG-urile din domeniu, donatorii etc. – sunt bazate pe parteneriate oneste, Institutul având acorduri de colaborare cu ministere și autorități publice locale, iar angajații Institutului fiind atrași în calitate de consultanți la elaborarea propunerilor de politici și evaluarea impactului acestora. Institutul colaborează foarte intens cu companiile sociologice, care sunt selectate în bază de concursuri deschise, și cu mass-media. În domeniul educației, Institutul are stabilite relații de colaborare cu mai multe organizații neguvernamentale din țară și de peste hotare.

Date de contact:

Institutul de Politici Publice

Str. Pușkin 16/1, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova

Relații la: tel. (+373) 22 276785; fax. (+373) 22 276786

web: www.ipp.md, e-mail: ipp@ipp.md

INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE CENTRUL DE INVESTIGAȚII SOCIOLOGICE ȘI MARKETING CBS-AXA

Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA este o companie sociologică înregistrată în 2003, fondată pe baza Centrului de Cercetare a Opiniei și Pieței ILIGACIU S.R.L.

Informații generale despre CBS-AXA:

- 1998: fondarea Centrului de Cercetare a Opiniei și Pieței „ILIGACIU”;
- 22.12.2003: fondarea Centrului de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA.
- Acționarii de bază ai CBS-AXA sunt BBSS (Balkan British Social Survey) Bulgaria, membru al Asociației Gallup International și al grupului TNS, și CSOP TNS București, România.
- CBS-AXA face parte dintr-o rețea regională (Europa de Sud-Est) a Asociației Gallup International.
- CBS-AXA este reprezentanța în Republica Moldova a Kantar TNS, făcând parte din rețeaua regională (balcanică) a acestui concern. Kantar TNS este cea mai importantă agenție de cercetare de marketing din Marea Britanie și Franța, precum și a doua pe plan mondial.
- CBS-AXA este membru al proiectului Monitorul Euro-Asiatic, un grup de companii din majoritatea țărilor postsovietice, creat pentru dezvoltarea proiectelor de cercetări comparative.

Activitatea CBS-AXA se concentrează pe studii cantitative și calitative în diferite domenii de activitate: cercetarea opiniei publice, mass-media, cercetări de marketing, expertiza sociologică, măsurări ale impactului.

Domenii de activitate:

- Studii sociologice.
- Studii de audiență.
- Evaluare organizațională.
- Studii de piață.
- Marketing politic.

Portofoliul CBS-AXA include peste 500 de studii cantitative, circa 500.000 de interviuri și peste 200 de studii calitative în diferite domenii sociale. Realizate la nivel local, regional și național în rândul populației, al agenților economici sau al instituțiilor, cercetările CBS-AXA oferă structurilor manageriale informații pentru a lua cele mai bune decizii și a aloca în cel mai eficient mod resursele disponibile.

Date de contact:

Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA
Stradela Teatrală, 2/1, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
Relații la: tel. (+373) 22 203464; fax. (+373) 22 203463
web: www.cbs-axa.md, e-mail: office@cbs-axa.md